

Centrum pre deti a rodiny Žitavce
Hlavná 102, 952 01 Žitavce

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY ŽITAVCE

V zmysle § 1 vyhlášky č. 103/2018 Z. z.

Obsah

Obsah	2
Adresa a kontaktné údaje Centra	4
Kontakt na organizačné časti centra.....	4
Účel, formy a druh vykonávaných opatrení centra	6
Opatrenia pobytovou formou.....	7
Opatrenia ambulantnou a terénnou formou	7
Terénna forma.....	7
Ambulantná forma	7
Podrobný prehľad opatrení SPODaSK vykonávaných ambulantnou a terénnou formou	11
Opis cieľovej skupiny centra.....	45
Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre	46
Celkový počet miest v centre	47
Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra	48
Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania	50
Externá spolupráca.....	53
Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra	54
Oboznámenie dieťaťa.....	54
Oboznámenie rodiča a blízkej osoby	54
Odborné metódy práce s dieťaťom	55
Všeobecné metódy práce.....	55
Odborné metódy práce v oblasti rodičovského konfliktu.....	56
Odborné metódy práce v oblasti sanácie, zanedbávaní.....	57
Odborné metódy práce v oblasti výchovných problémov, problémového správania, porúch správania	58
Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách.....	61
Program prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.....	64
Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa	68
Podmienky pre rôzne činnosti s deťmi.....	72
Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám	73
Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie.....	74
Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby	75

A. Práva dieťaťa	75
B. Spôsob udržiavania kontaktu s rodičom, s ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah	75
C. Práva rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa.....	76
Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby	77
Povinnosti detí	77
Povinnosti rodičov	77
Priebeh a podmienky návštevy	77
Podmienky návštevy v Centre	78
Výchovné prostriedky za nedodržanie povinností	79
Sankcie a odmeny	79
Ciele sankcií a odmien v centre	79
Priestupky pre udelenie sankcií	79
Informovanie dieťaťa	80
Konkrétne sankcie.....	81
Odmeny	81
Konkrétne odmeny.....	82
Nesúhlas so sankciou	82
Spôsob poskytovania vreckového.....	83
Postup v rizikových situáciách	84
Vymedzenie rizikových situácií u detí a kontaktné osoby	84
A. Nezhody medzi deťmi	84
B. Nezhody medzi deťmi a zamestnancami	84
C. Nezhody medzi zamestnancami	84
D. Nedovolené opustenie centra, útek.....	84

Adresa a kontaktné údaje Centra

Názov

Centrum pre deti a rodiny Žitavce

Adresa:

Hlavná 102, 952 01 Žitavce

Tel. číslo:

037/788 20 16, 0908 780 059

Email:

cdzritavce@mail.telekom.sk

Kontakt na organizačné časti centra

Základné identifikačné údaje:

Názov: Centrum pre deti a rodiny Žitavce

Adresa: Hlavná 102, 952 01 Žitavce

V zastúpení: Mgr. Peter Ráček, riaditeľ CDR

Právna forma: rozpočtová organizácia

IČO: 00181391

DIČ: 2021033465

Zriaďovateľ: Ústredie práce soc. vecí a rodiny Bratislava

Kaštieľ Žitavce:

037/7882283 - SUS 2 dedzitavcer2@gmail.com

037/7882296 - SUS 3 dedrodina@gmail.com

Satelity:

RD Vráble – Hliníková 1332/34,

037/7831236 - SUS 5 rodinar5@gmail.com

RD Vráble – Podmájska 1088/34,

037/6519635 - SUS 6 rodinar6@gmail.com

RD Vráble – časť Dyčka, Lúčna 106,

037/7834019 - SUS 8 rodinar8@gmail.com

RD Vráble – časť Dyčka, Dlhá 185,
037/7834011 - SUS 7 rodinar7@gmail.com

Kontakt:

037/7882016, 0908/780059 –Mgr. Peter Rácek riaditeľ CDR Žitavce
IP: 037/2433031
e-mail: riaditel.zitavce@ded.gov.sk

vedúca oddelenia úseku starostlivosti o deti:

č.t.:0915/884 485
IP: 037/2433037
e-mail: vychovazitavce@gmail.com
- **kanc. Žitavce- ekonomické odd.** 037/7882845, 037/7882846
IP: 037/2433032
IP: 037/2433033
e-mail: cd rzitavce@mail.telekom.sk
pam.zitavce@ded.gov.sk
ekonom.zitavce@ded.gov.sk

sociálne oddelenie : 0917/453975
0903/553 976
0908/927077 - dosažiteľnosť

IP: 037/2433034
IP: 037/2433035

psychologické oddelenie:

IP: 037/2433036
IP: 037/2433038

ambulantné a terénne opatrenia: administratívna budova ul. Hlavná 41, Vráble

psychológ: 0918/564154
psychológ: 0907/730409
sociálny pracovník :0907/716676
e-mail: npdei3zitavce@gmail.com

Účel, formy a druh vykonávaných opatrení centra

Účel centra

Centrum je zariadením zriadeným v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon“/ na účel vykonávania:

- Vykonávanie opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia /§ 45 ods. 1, písm. a) zákona/
- Pobytové opatrenia pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa /§ 46 ods. 1, písm. b) bod č. 2 zákona/
- Vykonávanie opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania:
 - krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
 - porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch /§ 45 ods. 1, písm. c) zákona/.

Formy opatrení:

- pobytovou formou
- ambulantnou formou a terénnou formou

Forma vykonávania opatrení

Centrum vykonáva opatrenia podľa tohto zákona podľa účelu, na ktorý bolo zriadené /§ 45 ods. 4, písm. a), b), c) zákona/:

Opatrenia sa vykonávajú **pobytovou formou** v:

- profesionálnych náhradných rodinách /§ 51 ods. 1, bod a) zákona/
- samostatne usporiadaných skupinách /§ 51 ods. 1, bod b) zákona/
- skupine mladých dospelých

Opatrenia sa vykonávajú **ambulantnou a terénnou formou** v:

- prirodzenom rodinnom prostredí klienta centra
- v prostredí utvorenom a usporiadanom v centre

Druh vykonávaných opatrení

Pobytové opatrenia súdu sa vykonávajú pre dieťa na základe:

- nariadenia ústavnej starostlivosti

- nariadenia neodkladného opatrenia
- uloženia výchovného opatrenia

Opatrenia pobytovou formou

- **Pobytové opatrenie pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý na zabezpečenie poskytnutia starostlivosti mladému dospelému po dovŕšení plnoletosti na základe dohody.**

Opatrenia ambulantnou a terénnou formou

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „Centrum“) vykonáva opatrenia ambulantnou a terénnou formou na pomoc rodinám s maloletými deťmi, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní ju vyriešiť vlastnými silami. **Hlavným cieľom je nastolenie zmeny v živote dieťaťa, rodiča a rodiny.** Prioritne sa zameriavame na klientov z okresu Levice, Nitra a Nové Zámky.

Terénna forma

Terénna forma je realizovaná:

- v prirodzenom rodinnom prostredí klienta.
- v otvorenom prostredí, napr. úrad, škola, podľa potrieb klienta

Ambulantná forma

Ambulantná forma je realizovaná v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení v Centre na pracovisku CDR Žitavce, Hlavná 41, Vráble.

Klienti, ktorým poskytujeme pomoc sú:

- dieťa,
- rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti

pričom

- a) sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii spojennej s nevyhovujúcim bývaním, nezamestnanosťou, vysokou zadlženosťou, nedostatkom sociálnych zručností,
- b) sú v problematickej porozvodovej / porozchodovej situácii
- c) majú výchovné problémy
- d) nevedia, nemôžu, nechcú plnohodnotne uspokojiť potreby maloletého dieťaťa

S klientom pracujeme:

1. na základe odporúčania orgánu SPOD a SK (podľa § 59 zákona č. 305/2005 Z.z.)
2. na základe rozhodnutia súdu alebo SPOD a SK o uložení výchovného opatrenia

Postup práce v Centre pri výkone opatrení ambulantnou a/alebo terénnou formou:

- 1. odporúčanie Centra orgánom SPODaSK alebo nariadenie spolupráce s Centrom na základe rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia súdom alebo orgánom SPODaSK**
 - kontakt manažéra prípadu s Centrom, výmena potrebných informácií
- 2. prípadová konferencia**
 - plánované, koordinované a štruktúrované stretnutie klienta, členov jeho rodiny a odborného tímu Centra za účelom riešenia problémovej situácie rodiny
- 3. dohoda o vykonávaní opatrení v Centre ambulantnou a terénnou formou**
 - písomné vyhotovenie a podpísanie dohody spolupráce medzi klientom (podpísanie rodičom alebo rodičmi, ak dohodu uzatvárajú obaja alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa) a zástupcom Centra pre deti a rodiny
- 4. vyhotovenie Plánu výkonu opatrení ambulantnou a terénnou formou**
 - obsahuje cieľ plánu, konkrétne odborné metódy, podrobnosti, rozsah metód vyjadrených v osobohodinách, označenie zamestnanca centra a počet zamestnancov, ktorí sa budú na vykonávaní opatrení podieľať, dôvody ukončenia odborných činností, časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v Centre.
Ak je účelom vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou vykonávanie ambulantného výchovného opatrenia Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou je totožný s Plánom výkonu výchovného opatrenia zodpovedajúci účelu jeho uloženia.
- 5. záznamy o priebehu vykonávania opatrení SPOD a SK**
- 6. priebežné vyhodnocovanie vykonávania opatrení**
- 7. písomné oznámenie klientom o ukončení vykonávania opatrení v centre o počte hodín vykonanej odbornej práce ambulantnou/terénnou formou priamo s dieťaťom, jeho rodičom alebo inou plnoletou fyzickou osobou**
- 8. správa o záverečnom hodnotení vykonávania opatrení v centre a ukončenie spolupráce s rodinou**

Odborní zamestnanci Centra vykonávajúci odborné činnosti a ďalšie činnosti realizované pri výkone opatrení ambulantnou a terénnou formou:

- **2 x sociálny pracovník** s dosiahnutým VŠ vzdelaním II. stupňa v študijnom odbore sociálna práca
- **2 x psychológ** s dosiahnutým VŠ vzdelaním II. stupňa v študijnom odbore psychológia

Zamestnanci centra vykonávajúci odborné činnosti ambulantnou a terénnou formou majú rozvrhnutý pružný pracovný čas. Ich týždenný fond pracovného času je **37,5 hodín**. Rozsah hodín, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia je nasledovný:

Deň	Výkon opatrení ambulantnou formou	Výkon opatrení terénnou formou
Pondelok	8:00 – 12:00 12:30 – 15:00	<i>Podľa potrieb klienta</i>
Utorok	<i>Podľa potrieb klienta</i>	7:30 – 15:00
Streda	<i>Podľa potrieb klienta</i>	7:30 – 15:00
Štvrtok	<i>Podľa potrieb klienta</i>	7:30 – 15:00
Piatok	8:00 – 12:00 12:30 – 13:00	<i>Podľa potrieb klienta</i>

Čas výkonu opatrení ambulantnou a terénnou formou môže byť upravený mimo stanovených hodín na základe potrieb klienta a po dohode s ním.

Centrum môže požadovanú podporu a pomoc ambulantnou a terénnou formou pre klienta odoslaného orgánom SPOD a SK odmietnuť ak: odporúčanie / dobrovoľný klient

- požadovaná objednávka nezodpovedá obsahu programu
- je naplnená kapacita centra (vyčerpanie počtu hodín na výkon opatrení)
- CDR Žitavce nedisponuje personálnym zabezpečením pre výkon opatrení terénnej a ambulantnej formy starostlivosti
- vzdialenosť bydliska rodiny od ambulancie je do 30 kilometrov

Program ambulantných a terénnych opatrení CDR Žitavce je zverejnený na:

- Webovej stránke CDR Žitavce (www.cdrzitavce.sk)
- V administratívnej budove CDR Žitavce na adrese Hlavná 41, Vráble

S programom CDR Žitavce sú oboznámení:

- Deti
- Rodičia
- Iné fyzické osoby starajúce sa o dieťa
- Zástupcovia inštitúcií zapojených do spolupráce s rodinou

Metódy práce sociálneho pracovníka	Metódy práce psychológa
Sociálna anamnéza	Rozhovor
Sociálne hodnotenie a diagnostika	Pozorovanie
Pozorovanie	Psychologická diagnostika
Rozhovor	Psychologické poradenstvo
Návšteva sociálneho pracovníka v rodine	Aktívne počúvanie
Sociálna intervencia	
Sociálne poradenstvo	

Aktívne počúvanie Posilňovanie Konfrontácia Podpora klienta Reflexia Vyjasňovanie Ventilácia Distribúcia Klasifikácia Rady Direktívy Krízová intervencia Hľadanie podpornej siete Sieťovanie podporných služieb Prípadová konferencia Nácvik rodičovských zručností Nácvik sociálnych zručností	Posilňovanie Konfrontácia Podpora klienta Reflexia Objasňovanie Ventilácia Distribúcia Modelovanie Psychoterapia Krízová intervencia Prípadová konferencia Terénna psychologická prevencia
---	---

Stručný prehľad opatrení SPOD a SK vykonávaných ambulantnou a terénnou formou v CDR Žitavce:

- § 11 ods. 2 písm. a) - podprogram zameraný na vykonávanie opatrení pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť sociálne poradenstvo
- § 11 ods. 2 písm. b) podprogram je zameraný na poskytnutie psychologickej pomoci pre rodičov dieťaťa v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa
- § 11 ods. 2 písm. c) – podprogram je zameraný na vykonávanie opatrení pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách, kedy je potrebné dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 1- podprogram zameraný na vykonávanie odborných metód na prispôbenie sa novej situácii
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 - podprogram zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 – podprogram je zameraný na vykonávanie odborných metód práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 - program zameraný na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 5 - program zameraný na vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších

príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa

- § 12ods. 1 písm. d) uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe
- § 37 ods. 2 písm. d) ZoR - podprogram sociálneho poradenstva - uloženie maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu
- § 37 ods. 4 zákona o rodine – vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovné opatrenia (úprava riadkovania)
- § 73 ods. 6 písm. e) podprogram zameraný na poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti

Podrobný prehľad opatrení SPODaSK vykonávaných ambulantnou a terénnou formou

Program ambulantných a terénnych opatrení pre dieťa, rodičov a iné fyzické osoby starajúce sa o dieťa realizujú zamestnanci centra prostredníctvom nasledovných sociálnych a psychologických podprogramov, ktoré je možné v prípade potreby doplniť aj o prácu psychológa. Počet hodín podprogramov je možné upravovať v závislosti od potrieb rodiny a ich súhlasu.

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM POTREBNÉ POSKYTNÚŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO - § 11 ods. 2 písm. a)	
Cieľ	Poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/ rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič/rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozvodu, ktoré majú narušenú vzájomnú komunikáciu - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozvodu, u ktorých je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o dieťa - rodič alebo rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozchodovej/rozvodovej situácii - dieťa prežívajúce rozvod/rozchod rodičov ako nadmernú psychickú záťaž

Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie - dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program sociálneho poradenstva v Centre pre deti a rodiny - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Poskytovanie sociálneho poradenstva rozvádžajúcim/ rozchádzajúcim rodičom - pomoc a podpora rodičom pri vyrovnávaní sa so životnou zmenou, hľadanie možností a prijateľných spôsobov riešenia rozvodovej/rozchodovej situácie - poskytnutie informácií o priebehu súdnych konaní vo veci rozvodu a ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu Blok 2 Sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej/rozchodovej situácie na dieťa - oboznámenie dieťaťa i rodiča/ov s právami dieťaťa - veku primerané oboznámenie dieťaťa s procesom rozvodu - zmapovanie očakávaní dieťaťa v novovzniknutej rodinnej situácii a predstáv o fungovaní rodiny v budúcnosti - edukácia rodiča/ov ohľadom prežívania dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie v rodine - zosúladenie predstáv a očakávaní dieťaťa a rodiča/ov o budúcom fungovaní rodiny Blok 3 Podpora spolupracujúceho rodičovstva - pomoc pri nastavení pravidiel výchovných štýlov a informovania ohľadom detí (spôsob a frekvencia vzájomného informovania rodičov, stanovenie

	pravidiel a nastavenie konkrétnych podmienok realizácie pri zabezpečovaní starostlivosti a výchovy dieťaťa, a pod.) - pomoc pri úprave komunikácie medzi rodičmi ohľadom dieťaťa (edukácia o pravidlách konštruktívnej komunikácie, príp. ich nácvik) - pomoc pri uľahčení komunikácie rodičov pri nastavovaní nových pravidiel ohľadom finančného zabezpečenia starostlivosti o dieťa, riešenia bytovej otázky, vzdelávacej inštitúcie, lekárskej starostlivosti a voľnočasových aktivít pre dieťa apod.
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodičom, ktorí sa ocitli v rozvodovej/rozchodovej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca alebo rodiny.
Druh práce	individuálna
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 30 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií, v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PSYCHOLOGICKEJ POMOCI PRE RODIČOV DIEŤAŤA V ZÁUJME OBNOVY MANŽELSKÉHO SPOLUŽITIA A V ZÁUJME PREDCHÁDZANIA NEPRIAZNIVÝM VPLYVOM ROZVODU NA DIEŤAŤA - § 11 ods. 2 písm. b)	
Cieľ	Poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu, a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.
Cieľová skupina	- rodičia maloletých detí v procese rozvodu/rozchodu alebo po rozvodu/rozchode
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozchodu, ktorí majú narušenú vzájomnú komunikáciu - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozchodu, ktorým je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o dieťa - rodič alebo rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozvodovej/rozchodovej situácii
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie - dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program psychologického poradenstva na RPPS, alebo iné psychologické párové poradenstvo za účelom riešenia tejto situácie - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Psychologické poradenstvo pre rozvádzajúcich/rozchádzajúcich sa rodičov - psychologická pomoc rodičom a podpora copingových stratégií pri zvládaní náročnej situácie - psychologické pomoc pri adaptácii sa na novú situáciu - a normalizácia prežívania a edukácia o procese vyrovnávania sa so stratou partnera (vrátanej straty/zmeny doterajšieho fungovania rodiny)

	Blok 2 Edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/ rozchodovej situácie - oboznámenie rodičov so zvyčajne prežívanými emóciami dieťaťa v tomto období, a scitlivovanie rodičov k potrebám detí - vedenia rozhovoru s dieťaťom veku primeraným spôsobom o rozvode/rozchode rodičov a budúcom fungovaní rodiny, korekcia skreslených očakávaní a informácií Blok 3 Podpora spolupracujúceho rodičovstva - pomoc pri uľahčení/úprave komunikácie medzi rodičmi, medzi rodičom/mi a dieťaťom - pomoc pri nastavení pravidiel fungovania rodiny (zosúladenie výchovných štýlov, vzájomného informovania sa ohľadom detí a nastavenie konkrétnych podmienok realizácie zabezpečovania starostlivosti a výchovy dieťaťa, a pod.) Blok 4 Pomoc pri začlení nového partnera/partnerky do rodiny - psychologická pomoc a podpora rodiny pri začlení nového partnera do systému fungovania rodiny - edukácia o možnom vplyve novej udalosti na jednotlivých členov rodiny ako aj na celý rodinný systém (ako hovoriť s dieťaťom o novom partnerovi/partnerke, prežívanie dieťaťa, nastavenie pravidiel spoločného fungovania) - psychologické poradenstvo a sprevádzanie pri riešení vzniknutých problémov súvisiacich s adaptáciou na novú situáciu v rodine
Zhrnutie	Cieľom je poskytovanie psychologickej pomoci v procese rozvodu/rozchodu rodičom dieťaťa, v záujme minimalizovania negatívnych dopadov rozvodu/rozchodu na partnerské, predovšetkým rodičovské vzťahy, v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu/rozchodu na dieťa.
Druh práce	individuálna / párová
Forma práce	ambulantná
Trvanie	max. 30 hod.
Kto realizuje	Psychológ
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE POTREBNÉ DIEŤAŤU POSKYTNÚŤ ALEBO ZABEZPEČIŤ POTREBNÚ PSYCHOLOGICKÚ POMOC AJ PO ROZVODE - § 11 ods. 2 písm. c)	
Cieľ	Poskytnutie psychologickej pomoci dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žialenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.
Cieľová skupina	- dieťa vo veku od 3 do 18 rokov a ich rodičia, ktorí sa ocitli v náročnej životnej situácii rozvodu/rozchodu
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- dieťa prežívajúce rozvod/rozchod rodičov ako nadmernú psychickú záťaž
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Sprevádzanie dieťaťa v procese žialenia - porozumenie aktuálne prežívaným emóciám, vytvorenie bezpečného prostredia pre žialenie, edukácia o procese smútenia - pomoc dieťaťu pri zvládaní náročnej situácie – adaptácia na novovzniknutú situáciu - práca s falošnými predstavami, obavami dieťaťa - pomoc pri nachádzaní vhodných spôsobov prejavovania vlastných emócií Blok 2 Pomoc pri stabilizácii dieťaťa - poskytnutie informácii dieťaťu veku primeraným spôsobom s procesom rozvodu/ rozchodu rodičov a jeho štádiami (korekcia skreslených očakávaní a

	informácií) - poskytnutie informácii dieťaťu (veku primeraným spôsobom) a rodičom so zvyčajne prežívanými emóciami dieťaťa v tomto období a možností vyrovnávania sa s nimi - podpora pri procese postupného vyrovnania sa/zmierenia sa so situáciou rozvodu/rozchodu rodičov – prijatia a akceptácie novovzniknutej situácie v rodine Blok 3 Pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií - psychologická pomoc dieťaťu pri uľahčení prežívania situácií napätia a konfliktu v rodine - pomoc pri rozpoznaní spúšťačov konfliktných situácií a podpora pri hľadaní možností reagovania na takéto situácie - pomoc pri nácviku/úprave komunikácie medzi dieťaťom a rodičom s cieľom znížiť frekvenciu konfliktných situácií
Zhrnutie skrátiť	Cieľom je poskytovanie psychologickej pomoci dieťaťu v záujme minimalizovania negatívnych dopadov rozvodovej/rozchodovej situácie na dieťa a podpora adaptácie dieťaťa na zmenenú rodinnú situáciu.
Druh práce	individuálna
Forma práce	ambulantná/ terénna
Trvanie	max. 30 hod.
Kto realizuje	Psychológ
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD NA PRISPÔSOBENIE SA NOVEJ SITUÁCII - § 11 ods. 3 písm. b) bod 1	
Cieľ	Cieľom programu je zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.
Cieľová skupina	- Dieťa a jeho rodič/rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- Deti a ich rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri adaptácii na novú situáciu
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Počiatočná, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom: - nadviazanie vzťahu s dieťaťom a/alebo rodinou - zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia: - porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny <i>napríklad témy:</i>

	Téma: Zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa - pomoc pri zlepšení/obnove vzťahu dieťaťa s rodičom (pravidlá komunikácie, stretávania, identifikácia zdrojov konfliktných situácií apod.) - pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny - sociálne poradenstvo ohľadom starostlivosti a výchovy dieťaťa (zjednotenie výchovných postupov a plnenia povinností vyplávajúcich s povinnej školskej dochádzky dieťaťa, zabezpečenie zdravotnej, finančnej, sociálnej starostlivosti) Téma: Strata/nezvestnosť/odchod významnej vzťahovej osoby dieťaťa - pomoc a podpora dieťaťu pri vyrovnávaní sa s úmrtím/ nezvestnosťou/ odchodom rodiča, blízkej osoby - poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/om a sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou Téma: Zmena zdravotného stavu dieťaťa, rodiča/osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inej blízkej osoby - pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa s novou životnou situáciou a pri hľadaní zdrojov rodiny - sociálne poradenstvo pri riešení nepriaznivej finančnej situácie rodiny spôsobenej zmenou zdravotného stavu, informovanie o možnostiach pomoci Téma: Zmena/strata bývania - pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa so zmenou/stratou bývania - poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešenia aktuálnej situácie - pomoc pri adaptácii na nové sociálne prostredie (pomoc pri včlení sa novej sociálnej komunity, vyhľadávaní možností trávenia voľného času, budovaní nových vzťahov a udržiavaní predošlých apod.)
--	---

	Téma: Zmena vo fungovaní rodiny - pomoc a podpora rodiny pri začlenení novej udalosti do systému fungovania rodiny (narodenie ďalšieho dieťaťa, návrat/odchod rodiča VTOS, nový partner rodiča, nezamestnanosť, zmena zamestnania rodiča s výrazným vplyvom na fungovanie rodiny, zmena životného štýlu jedného alebo viacerých členov rodiny apod.) - edukácia o možnom vplyve novej udalosti na jednotlivých členov rodiny ako aj na celý rodinný systém - sociálne poradenstvo a sprevádzanie pri riešení vzniknutých problémov súvisiacich s adaptáciou na novú situáciu v rodine (pomoc a sprevádzanie pri vybavovaní dokladov a štátnych sociálnych dávok, pomoc pri nastavovaní riešenia aktuálnej finančnej situácie apod.) Blok 3 Záverečná fáza: - zhodnotenie udržateľnosti zmeny - ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťa a jeho rodine, ktorá sa ocitla v novej životnej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca a rodiny.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 40 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií , v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA ÚPRAVU RODINNÝCH A SOCIÁLNYCH POMEROV DIEŤAŤA § 11 ods. 3 písm. b) bod 2	
Cieľ	Úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.
Cieľová skupina	Dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby dieťaťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	- Rodina s deťmi v nepriaznivej rodinnej a sociálnej situácii, ktorá zlyháva vo viacerých funkciách, a tým ohrozuje fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa alebo na dieťa pôsobia negatívne vplyvy z okolia.
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Podpora a rozvoj rodičovskej roly - posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností - zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia, apod. - posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie Blok 2 Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine - podpora a posilnenie vzťahov v rodine

	prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoci pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania - podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny - podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a strávenie voľného času - podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania), apod. Blok 3 Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa - pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu - edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť - dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa - pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív/negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu - vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle) Blok 4 Nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ekonomických kompetencií rodiny - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny identifikácia a zadefinovanie finančných zdrojov, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a motivácia rodičov k uplatneniu sa na trhu práce a schopnosť sporiť, plnenie finančných
--	---

	záväzkov, apod. Blok 5 Starostlivosť o domácnosť - analýza jednotlivých aspektov fungovania spoločnej domácnosti a podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť – poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti – vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny, apod.
Zhrnutie	Podprogram je zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa, cieľom je zlepšenie starostlivosti o dieťa, o domácnosť a ekonomickej situácie rodiny, zameriava sa na identifikáciu vonkajších a vnútorných zdrojov rodiny, ktoré vedú k úprave rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 85 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií , v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD PRÁCE NA PODPORU RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH, SOCIÁLNYCH A INÝCH PROBLÉMOV A V RODINE A MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH - § 11 ods. 3 písm. b) bod 3	
Cieľ	Poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahov s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.
Cieľová skupina	- Dieťa a jeho rodič/rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa - Rodiny, v ktorých sa vyskytujú komunikačné a vzťahové problémy medzi jednotlivými jej členmi
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	- Deti a ich rodiny, u ktorých sa prejavujú problémy v správaní (ako napr. záškoláctvo, šikanovanie, problémy s učením, agresívne správanie, úteky z domu, nerešpektovanie autorít, experimentovanie s návykovými látkami, predčasná sexualita, pomoc pri zvládaní emočnej nestability) - rodina, ktorá potrebuje pomoc pri riešení problémov v rodine a medziľudských vzťahoch
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Počiatočná, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom: - nadviazanie vzťahu s dieťaťom a/alebo rodinou - zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia: - porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny

napríklad témy:

Téma: Problémy prejavujúce sa v rodine

- identifikácia zdrojov konfliktných situácií v rodine
- ventilácia napätia a negatívnych pocitov ktoré vznikajú pri konfliktných situáciách v rodine
- scitlivovanie rodičov voči potrebám detí
- pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny
- edukácia pri výskyte rizikového správania (identifikácia príčin, dôsledkov, prevencia vzniku a možnej recidívy rizikového správania)
- pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie) a jeho aplikácie do rodinného systému

Téma: Problémy prejavujúce sa v škole

- identifikácia zdrojov konfliktných situácií v školskom kolektíve a ventilácia vznikajúceho napätia, nácvik riešenia konfliktných situácií
- edukácia rodičov /dieťaťa o požiadavkách na dieťa z hľadiska domácej prípravy na vyučovanie (nastavenie harmonogramu prípravy, prípravy a zabezpečenia školských pomôcok a pod.)
- pomoc pri prehľbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom

Téma: Problémy v oblasti finančného hospodárenia

- identifikácia pôvodu vzniku finančných problémov (zdravotné znevýhodnenie člena rodiny, úmrtie v rodine, strata zamestnania, rodina s dlhmi a exekúciami apod.)
- poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaných príčin
- pomoc pri nastavení riešenia finančnej situácie rodiny (konsolidácia finančného hospodárenia rodiny apod.)

Téma: Problémy so začlenením sa do spoločnosti

- identifikácia problému začlenenia dieťaťa a rodiny do spoločnosti(etnicita, vierovyznanie, alternatívny

	životný štýl, rodina s členom vo VTOS, rodina s dlhodobo vážne chorým členom apod.) - poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaného problému Blok 3 Záverečná fáza: - zhodnotenie udržateľnosti zmeny - ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťa a jeho rodine mobilizáciou zdrojov rodiny v prospech eliminácie jej problémov.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 30 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií, v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PROGRAM ZAMERANÝ NA PODPORU OBNOVY ALEBO ROZVOJA RODIČOVSKÝCH ZRUČNOSTÍ

§11 ods. 3 . písm. b) bod 4

Cieľ	Rozvoj a obnova kompetencií rodičov v starostlivosť o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.
Cieľová skupina	Rodiny, u ktorých je ohrozený zdravý fyzický, sociálny a psychický vývin dieťaťa
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- deti, u ktorých je ohrozený psychický, fyzický a sociálny vývin z dôvodu rozpadu rodiny, krízovej situácie v rodine, nezvládnutých rodičovských zručností, nedostatočnej starostlivosti a neuspokojovania základných životných potrieb dieťaťa - rodič, nezvládajúci starostlivosť o dieťa (napr. rodič z málo podnetného prostredia) - rodiny s dieťaťom, kde hrozí riziko vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia, apod.
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1 Podpora a rozvoj rodičovskej roly - posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností - zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia, apod. - posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie

	Blok 2 Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine - podpora a posilnenie vzťahov v rodine prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoci pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania - podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny - podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a strávenie voľného času - podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania), apod. Blok 3 Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa - pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu - edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť - dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa - pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív/negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu - vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle)
Zhrnutie	Podprogram na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností sa zameriava na rozvoj a nácvik základných rodičovských zručností, na uspokojovanie potrieb detí, uvedomenie si silných stránok a rezerv rodičov pri starostlivosti o deti, na predchádzanie zanedbávania dieťaťa a predchádzanie vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného

	prostredia.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 75 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií , v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ NA ZHODNOTENIE SITUÁCIE DIEŤATA A RODINY, POSÚDENIE MOŽNOSTÍ RODIČOV, ĎALŠÍCH PRÍBUZNÝCH A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA RIEŠIŤ SITUÁCIU DIEŤAŤA NA ÚČELY URČENIA MIERY OHROZENIA DIEŤAŤA, AK OPATRENAMI VYKONÁVANÝMI VO VLASTNEJ PÔSOBNOSTI NEBOLO MOŽNÉ JEDNOZNAČNE URČIŤ MIERU OHROZENIA DIEŤAŤA

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 5

Cieľ	Príprava odborných podkladov na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.
Cieľová skupina	Dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby dieťaťa
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- Dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, pre ktorých je potrebné vykonať alebo zabezpečiť vykonávanie opatrení a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa - Nepriaznivá životná situácia alebo nová situácia u jedného alebo oboch rodičov a dieťaťa; rodina nie je schopná riešiť problémy v rodine a konflikty v rodine, sociálne a iné problémy v rodine a v medziľudských vzťahoch a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa- spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa - Rodina so špecifickým problémom a vykonávanými opatreniami orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - spolupodieľanie sa na jednoznačnom určení/ overení miery ohrozenia dieťaťa
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra

	- pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1: Zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať • <u>Všeobecný zdravotný stav</u>: zbežný skrining telesného a duševného prosperovania, zhodnotenie prístupu k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívania, prístupu k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie starostlivosti o dieťa pri zdravotných problémoch • <u>Schopnosť učiť sa / učenie sa</u>: zhodnotenie záujmu rodičov o vzdelávací proces dieťaťa, komunikácia rodičov so školou, zhodnotenie kvality prípravy na vyučovanie (z hľadiska dieťaťa i rodiča), zabezpečenie pomôcok na vyučovanie, stravy, oblečenia apod., záujem o vzdelávacie úspechy/neúspechy dieťaťa, schopnosti a ochoty riešiť prípadné výchovné a vzdelávacie problémy v škole, apod. • <u>Emočný vývoj a správanie</u>: zhodnotenie schopnosti dieťaťa primerane vyjadriť emócie a zvládať primeranú záťaž, schopnosť a ochota prispôbiť sa sociálnym normám, schopnosť vytvárať vzťahy, a pod. • <u>Rodinné a sociálne vzťahy</u>: zhodnotenie schopnosti dieťaťa vytvárať stabilné vzťahy s dospelými a rovesníkmi, zhodnotenie spôsobu komunikácie dieťaťa s rodičom, detí medzi sebou (súrodenecká súdržnosť, prispievanie k pomoci druhým, pochopenie druhých) a pod. • <u>Identita dieťaťa a sociálna prezentácia</u>: zhodnotenie schopnosti dieťaťa uvedomovať si svoje silné i slabé stránky a ich prezentácie vo svojom sociálnom prostredí (uvedomovanie si dôsledkov svojho správania), znalosti osobnej a rodinnej histórie, pocitu spolupatričnosti k rovesníckej skupine, rodine apod. • <u>Samostatnosť a sebaobsluha</u>: zhodnotenie schopnosti zvládnutia úkonov sebaobsluhy vzhľadom k veku a rozumovým schopnostiam, schopnosti vytvárať samostatné rozhodnutia a zároveň schopnosť preberať za ne zodpovednosť, schopnosť predvídať následky svojich rozhodnutí a konania, apod. Blok 2: Zhodnotenie rodičovskej starostlivosti • <u>Základná starostlivosť</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečiť dieťaťu dostatočné množstvo a kvalitu potravy, tepla, bývania, oblečenia, a celkovej základnej starostlivosti o dieťa, apod.

	• <u>Zaistenie bezpečia a ochrany</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov rozpoznať riziko a nebezpečenstvo, schopnosti zabezpečiť dieťaťu bezpečné prostredie doma i mimo domov, schopnosti rozpoznať riziká súvisiace so zneužívaním návykových látok, apod. • <u>Citová vrelosť</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov napĺňať emocionálne potreby dieťaťa: oceňovanie, povzbudzovanie, prejavovanie záujmu o dieťa a jeho prežívanie, schopnosti ovládať svoje emocionálne reakcie, apod. • <u>Stimulácia a podnety</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov vytvárať pre dieťa priestor na učenie a rozvíjanie sa, vytvárať pre dieťa priestor na trávenie voľného času a čerpanie prínosu z týchto aktivít, viesť dieťa k samostatnosti vzhľadom k veku a schopnostiam dieťaťa, apod. • <u>Vedenie a hranice</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov aplikovať výchovné postupy: stanovovanie hraníc, nastolenie zmien v správaní a ich udržanie, poskytovanie vhodného sociálneho a morálneho vzoru pre dieťa, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosť nájsť a aplikovať vhodné riešenia, apod. • <u>Stabilita</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov poskytnúť dieťaťu stabilné prostredie a minimalizovať zmeny bezprostredne sa týkajúce jeho bežného života (ako napr. časté sťahovanie, zmeny školských a predškolských zariadení), a pod. Blok 3: Zisťovanie názoru dieťaťa • získavanie informácií od dieťaťa o jeho vnímaní aktuálnej situácie v jeho sociálnom prostredí a vzťahoch (v rodine, škole, rovesníckej skupine apod.), o jeho túžbach, plánoch a potrebách a miere ich napĺňania Blok 4: Zhodnotenie funkčnosti rodinného systému v sociálnom prostredí • <u>Rodinná história a fungovanie rodiny</u>: zhodnotenie funkčnosti rodinného systému z hľadiska zaradenia sa do verejného, kultúrneho a spoločenského prostredia, apod. • <u>Širšia rodina</u>: zhodnotenie funkčnosti podpornej siete v rámci širšej rodiny: sociálna, psychická i materiálna podpora, apod.
--	---

	• <u>Bývanie</u>: zhodnotenie bytových podmienok z hľadiska bezpečnosti, funkčnosti, základného vybavenia a údržby, apod. • <u>Zamestnanie a finančná situácia</u>: zhodnotenie schopnosti rodičov zabezpečovať pravidelný príjem rodiny s cieľom uspokojiť základné potreby dieťaťa, schopnosť rodičov hospodáriť s finančnými prostriedkami apod. • <u>Sociálne začlenenie rodiny</u>: zhodnotenie miery sociálnej integrácie alebo izolácie dieťaťa a jeho rodiny, apod.
Zhrnutie	Program je zameraný na vykonávanie opatrení na zhodnotenie a analýzu situácie dieťaťa a rodiny, v ktorej sa momentálne nachádza, vyhodnotenie napĺňania potrieb dieťaťa, zhodnotenie možných rizík a ohrození, ako aj na zmapovanie kompenzačných mechanizmov rodiny riešiť situáciu. Výsledkom programu nie je určenie miery ohrozenia dieťaťa, ale participácia (príprava odborných podkladov) s orgánom SPODaSK na určení alebo overení miery ohrozenia dieťaťa.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 24 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií ,v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA VÝCHOVNOM PROGRAME § 12 ods. 1 písm. d)	
Cieľ	Prostredníctvom odborných činností (edukatívnych intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.

Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie (pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)	Deti, u ktorých je identifikované ohrozenie zdravého sociálneho vývinu alebo rôzne typy sociálneho zlyhávania (napr. záškoláctvo, vzdorovité správanie, agresia, šikanovanie, úteky z domu, abúzus alkoholu a iných návykových látok, predčasné/nevhodné sexuálne správanie) alebo problémy s akceptáciou pravidiel, agresívne prejavy voči ľuďom, zvieratám alebo majetku (napr. útočné, deštruktívne, vyhrážajúce, surové správanie), apod. Rodič, rodičia, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa – rodičia s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami v oblasti starostlivosti a výchovy, ktoré sa prejavujú zlyhávaním dieťaťa alebo ohrozením jeho zdravého vývinu (napr. záškoláctvo, rizikové sociálne správanie, predelikventné sociálne správanie) - rodičia, ktorí sú z rôznych dôvodov (napr. zdravotné obmedzenie, zlá sociálna situácia, osamelí rodičia) limitovaní vo výkone rodičovstva - rodina, v ktorej sú v nejakej miere narušené vzťahy alebo komunikácia, apod.
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1: Podpora a rozvoj sebapoznania dieťaťa, identifikácia jeho potrieb, posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií - podpora vnímania vlastných úspechov, oceňovania pozitívnych črt a hodnoty seba samého, s cieľom zvýšiť jeho sebaúctu, podpora rozvoja emočného prežívania, podpora schopnosti verbalizácie vlastných emócií, rozvoj schopnosti kontrolovať a zvládať vlastné emócie, rozvoj schopnosti motivovať seba samého – budovanie dôvery dieťaťa vo vlastné schopnosti, apod. Blok 2: Posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií, ktoré umožnia dieťaťu primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami - analýza konkrétnych situácií so zameraním na porozumenie jednotlivým aspektom správania,

	spoznávanie faktorov, ktoré rizikové správanie posilňujú a udržujú, poskytnutie podnetov k zmene, rozvoj schopnosti empatie – podpora vzájomnej ohľaduplnosti, vedenie k zodpovednosti za svoje správanie, rozvíjanie schopnosti počúvať druhého, rozvoj sociálnej komunikácie, apod. Blok 3: Podpora zmeny rizikových prejavov správania - analýza zdrojov hnevu, edukácia práce s prejavom hnevu, osvojenie si vhodných spôsobov vyjadrenia hnevu, odreagovanie negatívnych emócií, nácvik riešenia konfliktov/ efektívne zvládanie konfliktov, apod. Blok 4: Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, ktoré podporujú zdravý vývin dieťaťa - zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podporu empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku, - identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov apod.
Zhrnutie	Výchovný program je zameraný na podporu a rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa vzhľadom na jeho potreby a zodpovednosť, s cieľom posilniť a rozvinúť jeho sociálne kompetencie a zručností pre zvládanie náročných životných situácií, ako aj na rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa a zmenu rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie, ktoré negatívne ovplyvňujú fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa.
Druh práce	individuálna / skupinová

	<i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 80 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťaťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNE STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA SOCIÁLNOM PROGRAME § 12 ods. 1 písm. d)	
Cieľ	Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzanie rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<u>Deti a rodiny</u> - s príjmom pohybujúcim sa okolo hranice chudoby, - dlhodobo nezamestnaní, dlhodobo závislí na sociálnom systéme - žijú v sociálne vylúčených komunitách (napr. príslušníci marginalizovaných komunít) - ohrozené diskrimináciou - žijúce v prostredí so zvýšenou kriminalitou - v ktorých niektorý z členov je zdravotne postihnutý, prípadne chronicky chorý a vyžaduje zvýšenú starostlivosť - zadlžené rodiny, prípadne rodiny v exekúcii - neplnoletí rodičia - rodičia zanedbávajúci starostlivosť o dieťa

	- v ktorých jeden z rodičov je/bol vo výkone trestu odňatia slobody
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1: Nácvik a rozvoj sociálnych kompetencií - pomoc pri dosahovaní žiaducich spoločenských kompetencií, osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc pri uplatnení svojho osobného potenciálu, posilňovanie sociálneho statusu, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa/rodič žije, orientácia na budúcnosť - schopnosť stanoviť cieľ, apod. Blok 2: Nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a schopnosť šetriť, plnenie finančných záväzkov, apod. Blok 3: Starostlivosť o domácnosť - podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť – poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti – vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny, apod. Blok 4: Zabezpečenie starostlivosti o deti - posilňovanie schopnosti rodičov identifikovať a naplňovať potreby detí, pomoc rodičom porozumieť špecifikám jednotlivých vývinových období dieťaťa,

	viest' rodičov k zabezpečeniu zmysluplného trávenia voľného času detí, podpora záujmu rodičov o vzdelávanie detí a plnenie povinnej školskej dochádzky, podpora záujmu rodičov o všeobecný zdravotný stav (aktuálny stav, prístup k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívanie – napr. povinné očkovanie, preventívne prehliadky), prístup k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie zdravotných problémov apod. Blok 5: Nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove - zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podpora empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku apod.
Zhrnutie	Sociálny program je zameraný na rozvoj a posilnenie rodičovských kompetencií prostredníctvom nácviku a podpory rodičov samostatne riešiť situáciu dieťaťa, vytvárať stabilné a bezpečné prostredie pre dieťa a naplňovať jeho potreby.
Druh práce	individuálna / skupinová (V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)
Forma práce	ambulantná/terénna (V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)
Trvanie	max. 80 hod. (Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií (Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťaťa a jeho rodinu potrebné

	<i>a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM SOCIÁLNEHO PORADENSTVA- ULOŽENIE MALOLETÉMU DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM PODROBIŤ SA SOCIÁLNEMU PORADENSTVU - § 37 ods. 2 písm. d) ZoR	
Cieľ	Poskytovanie sociálneho poradenstva rodičom dieťaťa a dieťaťu, s cieľom mobilizácie vnútorných a vonkajších zdrojov ich prirodzeného prostredia, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podpora rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- problémy vo vzťahu k formálnym inštitúciám a organizáciám - problémy vo výkone sociálnych rolí (rodič, pracovník, občan...) - ťažkosti so zvládaním sociálnych zmien (opustenie pôvodnej rodiny, strata zamestnania, dlhodobé vážne ochorenie, odchod alebo návrat člena rodiny z výkonu trestu ...) - interpersonálne konflikty v rôznych sociálnych vzťahoch, - sociálne deficity (chýbajúci domov, chýbajúce peniaze,...) - problémy sociálnej adaptácie - problémy v oblasti rizikových sociálnych javov
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	Blok 1: Rozvoj sociálnych kompetencií - pomoc pri dosahovaní užitočných spoločenských kompetencií, osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie dieťaťa/rodiča

	v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc dieťaťu/rodičovi uplatniť svoj osobný potenciál, posilňovanie sociálneho statusu dieťaťa/rodiča, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa/rodič žije, orientácia na budúcnosť schopnosť stanoviť cieľ apod. Blok 2: Finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti rodiny /ekonomický rozvoj rodiny - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie domácnosti, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov apod. Blok 3: Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa - zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, podpora empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov a reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku apod. Blok 4: Optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia - identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov apod.
Zhrnutie	Podprogram je zameraný na spoluprácu dlhodobejšieho charakteru s cieľom ovplyvniť sociálnu situáciu

	dieťať/rodiča pri prekonávaní nepriaznivej životnej situácie.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 60 hod.
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií , v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

VYKONÁVANIE POVINNOSTÍ ULOŽENÝCH NA ZABEZPEČENIE ÚČELU VÝCHOVNÉHO OPATRENIA - § 37 ods. 4 zákona o rodine	
Cieľ a cieľová skupina	Cieľová skupina a možná oblasť pôsobenia pracovníkov odborného tímu tohto opatrenia je široko zadaná, obsah vykonávania uvedeného ambulantného výchovného opatrenia predstavuje preto individuálnu kombináciu ostatných uvedených blokov na základe informácií uvedených v rozhodnutí súdu.
Príklady blokov využiteľných pri uvedenom opatrení:	Blok 1 Sociálne poradenstvo zamerané na starostlivosť o deti Blok 2 Poskytovanie poradenstva rozvádžajúcim/rozchádzajúcim sa rodičom Blok 3 Podpora spolupracujúceho rodičovstva Blok 4 poradenstvo zamerané na sebaopoznávanie, sebarozvoj Blok 5 Poradenstvo v oblasti riešenia problémov/konfliktov/zvládania záťažových situácií Blok 6 Poradenstvo zamerané na prácu s emóciami a podporu prežívania (podpora zmeny rizikového správania a zlepšenie zvládania problémových situácií)
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 90 hod.
Kto realizuje	Sociálny pracovník / psychológ, v prípade potreby iný odborník

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTOVANIE SOCIÁLNEHO PORADENSTVA MLADÉMU DOSPELÉMU PO UKONČENÍ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI – § 73 ods. 6 písm. e)	
Cieľ	Poskytnutie odbornej pomoci a podpory mladému dospelému pri zaradovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.
Cieľová skupina	Mladí dospelí po ukončení náhradnej starostlivosti
Indikácie (<i>pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program</i>)	- mladý dospelý, ktorý ukončil náhradnú starostlivosť a má záujem zlepšiť svoje sociálne zručnosti potrebné pre začlenenie sa do spoločnosti
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy mladého dospelého vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie mladého dospelého priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	Blok 1 Poskytnutie odbornej pomoci a podpory pri zaradovaní do pracovného života - pomoc pri orientácii mladého dospelého pri možnosti uplatnenia na trhu práce, prehodnotenie možnosti ďalšieho vzdelávania, doplnenia si kvalifikácie (napr. rekvalifikačné kurzy apod.) - poskytnutie sociálneho poradenstva pri získavaní a vyhodnocovaní informácií potrebných pri hľadaní zamestnania - pomoc pri príprave na pracovný pohovor (potrebné dokumenty, príprava na pracovného pohovoru – oblečenie, spôsob vyjadrovania sa, informovanie sa o ponúkanom mieste/firme atď.) - pomoc a podpora pri osvojovaní a upevňovaní pracovných návykov Blok 2 Poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania - sprevádzanie mladého dospelého pri kontakte so

	vzťahovými osobami , zváženie možnosti návratu do prirodzeného rodinného prostredia - poskytnutie sociálneho poradenstva o možnostiach bývania pre mladého dospelého - pomoc pri orientácii v dostupných alternatívach bývania („domov na pol ceste“, ubytovňa, prenájom bytovej jednotky, kúpa nehnuteľnosti apod.) - poskytnutie pomoci pri uplatňovaní si zákonných nárokov spojených s bývaním Blok 3 Poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti - poskytnutie sociálneho poradenstva v oblasti finančnej gramotnosti s ohľadom na príjmy a výdaje, hospodárenie s finančnými prostriedkami, tvorba finančnej rezervy - pomoc pri zostavovaní a vedení osobného rozpočtu (plánovanie osobných financií, tvorba úspor, využívanie bankových a nebankových produktov apod.) Blok 4 Pomoc pri vytváraní a udržaní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého - pomoc pri budovaní a upevňovaní vzťahov mladého dospelého s rodinou a širším okolím - pomoc pri orientácii v dostupných voľnočasových aktivitách (pomoc pri plánovaní zmysluplného využívania voľného času, rozvoj záujmov) - poskytnutie informácií a sprostredkovanie kontaktu na pomáhajúce organizácie v okolí
Zhrnutie	Podprogram sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie začlenenia mladého dospelého do pracovného a sociálneho prostredia po ukončení náhradnej starostlivosti.
Druh práce	individuálna / skupinová
Forma práce	ambulantná/terénna
Trvanie	max. 60 hod.

Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií, v prípade potreby iný odborník
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Opis cieľovej skupiny centra

Maloleté deti, u ktorých sa opatreniami súdu a opatreniami sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately realizuje:

s cieľom :

- ochrana práv a právom chránených záujmov detí
- ochrana ohrozeného zdravia a života
- eliminácia prehlbovania, opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu
- návratu dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia
- zabezpečenia náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine
- zamedzenie nárastu sociálno - patologických javov

Plnoleté fyzické osoby do 25 rokov veku s obvyklým pobytom na území SR /mladý dospelý/ po zániku ústavnej starostlivosti po dovŕšení plnoletosti /§ 18 ods. 1 písm. d) zákona/

Klienti:

Pobyťová forma:

- deti na základe súdneho rozhodnutia
- deti na dobrovoľnom pobyte na základe dohody
- mladí dospelí

Ambulantná forma:

- deti s rôznymi výchovnými problémami
- pre dieťa a členov rodiny v krízovej situácii
- rodinné konflikty
- rozvodové a rozchodové situácie
- deti v situácii ohrozenia psychického, fyzického a sociálneho vývinu
- mladý dospelý po ukončení NRS

Služby centra sú prioritne dostupné pre okres Levice.

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

- poruchy správania
- maloleté matky s deťmi
- maloleté deti bez sprievodu
- duševné poruchy
- drogové závislosti
- ŤZP vyžadujúce 24 hodinovú zdravotnú starostlivosť
- naplnená kapacita Centra

Uvedené dôvody sa vzťahujú výlučne na dobrovoľné pobyty, ambulantnú a terénnu prácu Centra.

Centrum neuzatvorí dohodu v prípade :

- vyčerpania počtu hodín na výkon opatrení
- neobsadenosti miest projektovými zamestnancami
- agresívne správanie dieťaťa alebo rodiča

Písomný nesúhlas druhého rodiča s vykonávaním opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody je dôvodom na skončenie vykonávania týchto opatrení.

Centrum môže požadovanú podporu a pomoc ambulantnou a terénnou formou pre klienta odoslaného orgánom SPOD a SK odmietnuť ak: odporúčanie / dobrovoľný klient

- požadovaná objednávka nezodpovedá obsahu programu
- je naplnená kapacita centra (vyčerpanie počtu hodín na výkon opatrení)
- CDR Žitavce nedisponuje personálnym zabezpečením pre výkon opatrení terénnej a ambulantnej formy starostlivosti
- vzdialenosť bydliska rodiny od ambulancie je do 30 kilometrov

Celkový počet miest v centre

Počet miest v Centre – 71

Kde:

1. Žitavce, Hlavná 102

- samostatne usporiadaná skupina 2 – 10 detí
- samostatne usporiadaná skupina 3 – 10 detí
- samostatne usporiadaná skupina mladých dospelých - 6 MD

2. Vráble

- samostatne usporiadaná skupina 5 – 11 detí
- samostatne usporiadaná skupina 6 – 11 detí

3. Dyčka

- samostatne usporiadaná skupina 7 – 8 detí
- samostatne usporiadaná skupina 8 – 10 detí

4. 3 profesionálne náhradné rodiny – 5 detí

Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra

Žitavce, Hlavná 102 - samostatne usporiadaná skupina 2

Priestory na skupine : 3 izby pre deti (s počtom lôžok 10), miestnosť pre vychovávateľov , obývačka , kuchyňa s jedálňou , oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá , oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčat, priestor na osobnú hygienu pre zamestnancov, práčovňa, priestor na uskladnenie potravín.

Žitavce, Hlavná 102 - samostatne usporiadaná skupina 3

Priestory na skupine : 3 izby pre deti (s počtom lôžok 10) , miestnosť pre vychovávateľov , obývačka , kuchyňa s jedálňou , oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá , oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčatá , priestor na osobnú hygienu pre zamestnancov, práčovňa, priestor na uskladnenie potravín

Žitavce, Hlavná 102 – skupina mladých dospelých

Priestory na skupine: 3 izby pre deti (s počtom lôžok 6), obývačka spojená s kuchyňou, oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá, oddelené priestory na osobnú hygienu, priestor na uskladnenie potravín, vstupná hala.

Rodinný dom Vráble, Hliníková 1332/34, samostatne usporiadaná skupina 5

Priestory na skupine: 4 izby pre deti (s počtom lôžok 11), miestnosť pre vychovávateľov, obývačka, kuchyňa s jedálňou, edukačná miestnosť, oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá, oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčatá, práčovňa, priestor na uskladnenie potravín.

Rodinný dom Vráble, Podmájska 1088/34, samostatne usporiadaná skupina 6

Priestory na skupine: 3 izby pre deti (s počtom lôžok 11), miestnosť pre vychovávateľov, obývačka, kuchyňa s jedálňou, oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá, oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčatá, práčovňa, priestor na uskladnenie potravín

Rodinný dom Vráble, časť Dyčka, Dlhá 185, samostatne usporiadaná skupina 7

Priestory na skupine: 2 izby pre deti (s počtom lôžok 8), denná miestnosť, obývačka, kuchyňa s jedálňou, oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá, oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčatá, priestor na uskladnenie potravín

Rodinný dom Vráble, časť Dyčka, Lúčna 106, samostatne usporiadaná skupina 8

Priestory na skupine: 3 izby pre deti (s počtom lôžok 10) , miestnosť pre vychovávateľov, obývačka , kuchyňa s jedálňou, oddelené toalety pre chlapcov a dievčatá , oddelené priestory na osobnú hygienu pre chlapcov a dievčatá, priestor na uskladnenie potravín

3 profesionálne náhradné rodiny – 5 detí

Starostlivosť je poskytovaná vo vlastných priestoroch – rodinné domy, byty, v mieste bydliska

Veľké Zálužie – jedno dieťa, Zbrojníky – dve deti, Uľany nad Žitavou – dve deti.

Ambulantná starostlivosť

Opatrenia ambulantnou a terénnou formou budú vykonávané pre potreby Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, podľa vyťaženia s možnosťou i pre UPSVaR Nitra a UPSVaR Nové Zámky. Ambulantné a terénne pracovisko sídli v meste Vrábľe na trvalej adrese Hlavná č. 41, Vrábľe. Terénne opatrenia sú vykonávané v prirodzenom rodinnom prostredí klienta centra alebo v náhradnom rodinnom prostredí klienta centra.

Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania

Riaditeľ CDR - Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

Výchovnú činnosť na skupinách zabezpečujú:

Samostatne usporiadaná skupina 2 - Žitavce

Zodpovedný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie

Samostatne usporiadaná skupina 3 - Žitavce

Zodpovedný vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	SOŠ bez maturity

Samostatne usporiadaná skupina 5 – Hliníkova ul. Vráble

Zodpovedný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupeň
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie

Samostatne usporiadaná skupina 6 – Podmájska ul., Vráble

Zodpovedný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	SOŠ bez maturity

Samostatne usporiadaná skupina 7 – Dlhá 185, Dyčka

Zodpovedný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	SOŠ bez maturity

Samostatne usporiadaná skupina 8 – Lúčna 106, Dyčka

Zodpovedný vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
Vychovávateľ	Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
Vychovávateľ	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	Úplné stredné vzdelanie
Pomocný vychovávateľ	SOŠ bez maturity
Pomocný vychovávateľ	Základné vzdelanie

Profesionálne náhradné rodiny

Profesionálny náhradný rodič	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Profesionálny náhradný rodič	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Profesionálny náhradný rodič	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

Odborný tím

Vedúca úseku starostlivosti o deti	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Psychológ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa/doktorát
Psychológ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Psychológ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Sociálny pracovník	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Sociálny pracovník	Úplné stredné vzdelanie
Sociálny pracovník	Úplné stredné vzdelanie
Sociálny pracovník /prijatý cez Národný projekt Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach (NP DEI NSvZ)	Neobsadené miesto
Špeciálny pedagóg	Neobsadené miesto
Špeciálny pedagóg (Národný projekt Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach (NP DEI NSvZ)	Neobsadené miesto

Zamestnanci vykonávajúci terénnu a ambulantnú formu

Psychológ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Psychológ	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Sociálny pracovník	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Sociálny pracovník	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

Ekonomicko-prevádzkoví pracovníci

Vedúca ekonomického úseku	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Personalista	Úplné stredné vzdelanie
Hospodárka	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
Správca pohľadávok	Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

Prevádzkoví pracovníci

Vodič-údržbár	SŠ bez maturity
Vodič-údržbár	SŠ bez maturity
Vodič-údržbár	SŠ bez maturity
Upratovačka	SŠ bez maturity

Externá spolupráca

Centrum využíva aj služby externých zariadení alebo poskytovateľov. Na zabezpečenie všestranného rozvoja osobnosti dieťaťa centrum spolupracuje so zdravotníkymi, školskými, poradenskými inštitúciami. S centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie spolupracuje centrum najmä za účelom vyšetrenia školskej zrelosti a vývinových porúch učenia a správania u detí. Centrum tiež spolupracuje s liečebno-výchovným sanatóriom a pedopsychiatrami.

Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Oboznámenie dieťaťa

Každé dieťa, ktoré prichádza do nášho zariadenia je oboznamované s programom centra nasledovným spôsobom:

- fyzické prijatie dieťaťa v sídle centra a administratívu prijatia dieťaťa uskutočňuje sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ, príp. profesionálny náhradný rodič, ktorí poskytujú prvotné informácie týkajúce sa prijatia (predstavenie kontaktných zamestnancov, priestorov centra a skupiny a základných úkonov spojených s prijatím a umiestnením) počas prvého týždňa po prijatí,
- po presune na skupinu sa dieťa podrobnejšie zoznamuje s prostredím z programom centra. Prihliada sa na záujem dieťaťa s cieľom eliminovať stres u dieťaťa,
- Pri príchode dieťaťa na skupinu vychovávateľ zoznámi dieťa s priestormi skupiny, režimom samostatnej skupiny, členmi skupiny, ukáže mu jeho osobný priestor a postupne ho zoznámi s návštevným poriadkom, fungovaním pošty, spôsobom zapájania spolupracujúcich subjektov – príslušný ÚPSVR, ObÚ, MsÚ, akreditovaný subjekt, školské zariadenia a jeho realizácia vo voľnočasových aktivitách. Oboznamuje dieťa so základným fungovaním skupiny/PR (striedanie vychovávateľov v službách, pravidlá skupiny/PR).

Oboznámenie rodiča a blízkej osoby

- V prípade prítomnosti rodičov, sociálny pracovník poskytne rodičom informačné poradenstvo, ktorého obsahom bude:
 - predstavenie zariadenia: adresa, poskytnutie kontaktných telefónnych čísiel do zariadenia a mená vychovávateľov, ktorí sa budú o dieťa starať,
 - poskytnutie informácií o možnostiach a podmienkach stretávania sa s dieťaťom priamo v zariadení alebo mimo zariadenia (vychádzky s dieťaťom),
 - poskytnutie informácií o možnostiach návštev dieťaťa v domácom prostredí rodiny (alebo širšej rodiny), vysvetlenie súhlasov na pobyt dieťaťa mimo zariadenia, na možnosť príspevku na stravu dieťaťa,
 - poskytnutie sociálneho poradenstva ohľadom možností, ktoré má obec, možnosť poskytnutia príspevku na dopravu do zariadenia,
 - získanie všetkých dostupných informácií o členoch blízkej a širšej rodiny
 - oboznámenie rodiča s dôvodmi neodovzdania dieťaťa – choroba dieťaťa, rodiča, dieťa na úteku, podnapitý stav rodiča, prejavy drogovej intoxikácie, extrémne agresívne správanie rodiča
- V prípade dobrovoľného pobytu bude rodič oboznámený s poriadkom centra, programom centra a celkovým fungovaním centra (možnosti, povinnosti, úlohy, podpísanie dohody o dodržiavaní bezpečnostných, hygienických zásad centra, ako aj požiadaviek správania sa počas pobytu v centre).

Odborné metódy práce s dieťaťom

Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra sú definované nasledovne:

Všeobecné metódy práce

- oboznámenie sa s prípadom – získanie informácií od pracovníka zodpovedného za vedenie prípadu na UPSVR, ktorý vyhodnocuje mieru rizika ohrozenia dieťaťa,
- prvý kontakt s rodinou – zistenie vnímania problémov rodiny jednotlivými členmi rodiny,
- sociálna anamnéza - získavanie podkladov prostredníctvom anamnestického rozhovoru o rodine, jej sociálnom okolí a problémoch pre hodnotenie a následnú diagnostiku; pomôckou je genogram, model rodinného stromu, ktorý pomáha pochopiť aspekty problému, odкрýva významné súvislosti rodiny,
- sociálne hodnotenie a diagnostika - získanie kľúčových informácií o sociálnych problémoch rodiny a ich následnom zhodnotení prostredníctvom riadeného rozhovoru; cieľom je stanovenie adekvátnej formy pomoci, ktorá bude pre rodinu úspešná,
- dohoda na pravidlách spolupráce – s rodinou,
- vytvorenie plánu práce s rodinou – špecifikácia cieľov,
- sociálna a psychologická intervencia - priame zasahovanie do spôsobov konania členov rodiny; realizovaná prostredníctvom plánu sociálnej práce /konkrétne realizačné opatrenia s rodinou/,
- ukončenie spolupráce s rodinou.

Odborné metódy práce v oblasti rodičovského konfliktu

Metódy sociálnej práce	Metódy psychologickej práce
Rozhovor	Rozhovor – anamnestický, diagnostický
Pozorovanie	Pozorovanie
Sprevádzanie	Psychologická diagnostika
Diagnostika	Psychologické poradenstvo
Sociálne poradenstvo	Aktívne počúvanie
Aktívne počúvanie	Posilňovanie
Posilňovanie	Konfrontácia
Konfrontácia	Podpora klienta
Podpora klienta	Reflexia
Reflexia	Vyjasňovanie
Vyjasňovanie	Ventilácia
Ventilácia	Distribúcia
Distribúcia	Objasňovanie
Objasňovanie	Mediácia
Mediácia	Modelovanie
Modelovanie	Psychoterapia
Terénna sociálna práca	Prevenca
Prípadová konferencia	Krízová intervencia
Sieťovanie podporných služieb	Prípadová konferencia
Hľadanie podpornej siete	Terénna psychologická práca
Krízová intervencia	

Odborné metódy práce v oblasti sanácie, zanedbávaní

Metódy sociálnej práce	Metódy psychologickej starostlivosti
Rozhovor	Rozhovor – anamnestický, diagnostický
Pozorovanie	Pozorovanie
Aktívne počúvanie	Psychologická diagnostika
Sprevádzanie	Poradenstvo a psychoterapia
Diagnostika	Krízová intervencia
Sociálne poradenstvo	Prevenčia
Posilňovanie	Tréning potrebných zručností
Krízová intervencia	
Podpora klienta	
Hľadanie podpornej siete	
Sieťovanie podporných služieb	
Vyjasňovanie	
Ventilácia	
Distribúcia	
Nácvik rodičovských zručností - tréning	
Objasňovanie	
Modelovanie	
Terénna sociálna práca	
Prípadová konferencia	
Reflexia	
Konfrontácia	

Odborné metódy práce v oblasti výchovných problémov, problémového správania, porúch správania

Metódy sociálnej práce	Metódy psychologickkej práce
Rozhovor	Rozhovor – anamnestický, diagnostický
Pozorovanie	Pozorovanie
Sprevádzanie	Psychologická diagnostika
Diagnostika	Psychologické poradenstvo: napr. :
Sociálne poradenstvo	Aktívne počúvanie
Aktívne počúvanie	Posilňovanie
Posilňovanie	Konfrontácia
Konfrontácia	Podpora klienta
Podpora klienta	Reflexia
Reflexia	Vyjasňovanie
Vyjasňovanie	Ventilácia
Ventilácia	Distribúcia
Distribúcia	Objasňovanie
Objasňovanie	Motivácia
Motivácia	Modelovanie
Modelovanie	Psychoterapia
Terénna sociálna práca	Prevencia
Prípadová konferencia	Krízová intervencia
Sieťovanie podporných služieb	Prípadová konferencia
Hľadanie podpornej siete	Terénna psychologická práca
Krízová intervencia	Poradenstvo v oblasti výchovy a rodičovských zručností

Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK ambulantnou alebo terénnou formou v CDR Žitavce:

Rozhovor – anamnestický, diagnostický- cieľom je nadviazať kontakt s klientom a získať čo najviac informácií o rodine.

Pozorovanie- sledovanie vonkajších prvkov správania sa klienta. Predmetom pozorovania sú motorické prejavy, fyziologická a kognitívno-afektívna zložka.
Motivačný rozhovor- cieľom je pomôcť klientovi realizovať zmeny v jeho živote.

Diagnostika:

sociálna- ide o metódu, ktorou zisťujeme informácie o sociálnych problémoch rodiny.
psychologická- meranie psychických stavov, vlastností a iných charakteristík klienta pomocou psychodiagnostických metód.

Poradenstvo:

sociálne- je činnosť zameraná na pomoc klientovi v jeho nepriaznivej sociálnej situácii. Jeho cieľom je priviesť ho k samostatnému riešeniu vlastného problému.
psychologické- je zamerané na navodenie žiaducich zmien v prežívaní a v správaní klienta a na rozvíjanie jeho osobnosti a psychického zdravia.

Sprevádzanie: pomoc a profesionálna podpora klientovi pri osvojovaní si nových vzorcov správania.

Aktívne počúvanie: načúvanie s porozumením so sústredenou pozornosťou v snahe čo najhlbšie preniknúť do vnútra hovoriaceho.

Posilňovanie: cieľom je povzbudiť klienta a utvrdiť ho v jeho názoroch pri riešení vzniknutej situácie.

Konfrontácia: upozornenie klienta na rozdiely a rozpory v jeho tvrdeniach v správaní a chápaní seba a iných. Jeho cieľom je nájsť iný spôsob vnímania seba samého.

Podpora klienta: povzbudzovanie klienta. Táto metóda je dôležitá pri prekonávaní strachu, neistoty a tenzie v jeho prežívaní.

Reflexia: preformulovanie klientovej odpovede s cieľom stimulácie jeho vhľadu a sebareflexie.

Objasňovanie: je porozumenie a následné pochopenie klientovho problému.

Ventilácia: slúži na uvoľnenie tenzie. Pomáha klientovi zbaviť sa nahromadeného napätia, úzkosti, stresu a umožňuje mu hovoriť o problémoch bez nepochopenia. Rozprávaním o probléme dochádza k zníženiu napätia.

Distribúcia: odporúčenie klienta k inému odborníkovi.

Modelovanie: modelovanie reálnych situácií zo života klienta, rodina si môže zvoliť iný spôsob zvládania situácií a osvojiť si ho.

Terénna práca:

sociálna - je činnosť, ktorá je zameraná na rizikových jedincov ohrozených sociálno-patologickými javmi.

psychologická – je metóda psychologickéj práce s rodinou v teréne.

Prípadová konferencia: plánované, koordinované a štruktúrované stretnutie klienta, členov jeho rodiny a odborného tímu za účelom riešenia problémovej situácie rodiny.

Sieťovanie podporných služieb: utvorenie dohody o spolupráci medzi jednotlivými pomáhajúcimi subjektmi.

Hľadanie podpornej siete: aktívne vyhľadávanie pomáhajúcich subjektov v jeho rodinnom alebo širšom sociálnom prostredí.

Krízová intervencia: je metóda, pri ktorej sa odborník snaží minimalizovať ohrozenie klienta v stave akútnej krízy. Pomáha mu objaviť a posilniť jeho schopnosti vyrovnáť sa s aktuálnou záťažovou situáciou.

Psychoterapia: pomáha hlbšie nazrieť do vlastných problémov a starostí, riešiť problematické návyky.

Nácvik rodičovských zručností: ide o učenie rodičovských zručností, ktoré v rodine absentujú. Realizuje sa v klientovom prirodzenom prostredí alebo v inom prostredí na to určenom.

Rodinná konferencia: predstavuje nový prístup v práci s rodinou, zameraný na riešenie problému jej konkrétneho člena. Na rozdiel od tradičného prístupu, v ktorom je kľúčovou osobou pri hľadaní riešenia sociálny pracovník, pri rodinnej skupinovej konferencii je nositeľom riešenia široká rodina a iné dôležité blízke osoby.

Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Výchovná činnosť v Centre pre deti a rodiny Žitavce sa zameriava na oblasť správania, vzdelávania, rozvoja záujmov, socializácie a upevňovania vzťahov s biologickou rodinou.

Na samostatne usporiadaných skupinách sa mesačne písomne plánujú a vyhodnocujú výchovné činnosti, ktoré sú podložené fotodokumentáciou.

Zameriavajú sa najmä na nasledujúce oblasti , pričom vychádzajú z aktuálnych schopností, zručností a možností dieťaťa:

- oblasť výchovy (sebaobslužné činnosti);
- sociálne zručnosti (spolurozhodovanie, finančná gramotnosť);
- oblasť vzdelávania a pomoci pri príprave do školy - silné a slabé stránky;
- oblasť záujmovej a rekreačnej činnosti (talent a voľný čas);
- oblasť emocionality (prežívanie, vzťah k sebe, k iným);
- oblasť zdravotnej starostlivosti;
- oblasť spolupráce s rodinou dieťaťa.

Naším cieľom je rozvíjať u detí kongnitívnu, emocionálnu, sociálnu, asertívnu a kreatívnu stránku osobnosti. Dôraz kladieme na zmysluplné využívanie voľného času. Na SUS sa zameriavame na ergoterapiu – deti si vytvárajú vlastné políčka a športové aktivity.

Aktivitami sa snažíme u detí vytvárať vzťah k prírode , z tohoto dôvodu sa snažíme viesť deti k ochrane životného prostredia.

Výchovná činnosť samostatnej skupiny v centre sa vykonáva v súlade s nastaveným denným režimom.

Denný režim v SUS

Pracovné dni:

4,45	budíček detí, ktoré odchádzajú na 1.autobus
6,00 - 6,20	budíček detí, ktoré navštevujú ZŠ,ŠZŠ a SOU vo Vrábľoch, v Nitre, v Zlatých Moravciach, v Leviciach
6,20	budíček ostatných detí
6,20 - 6,45	ranná hygiena, úprava izieb
6,45 - 7,10	raňajky
7,20	odchod do školy
12,00 – 12,30	obed deti MŠ
12,30 – 15,00	príchod zo školy – spánok (deti MŠ), I.stupeň ZŠ príprava na vyučovanie
15,00 – 15,30	olovrant
15,30 – 16,30	príprava na vyučovanie
16,30 - 18,30	voľnočasové aktivity a hry, pracovná činnosť na SUS
18,30 - 19,00	večera
19,00 - 19,30	skupinová komunita
19,30 - 21,00	večerná hygiena, príprava na spánok
20,00	nočný pokoj MŠ
21,00	nočný pokoj - ZŠ a ŠZŠ
21,30	nočný pokoj - OU,SOU,VŠ

Deti sa počas dní školského vyučovania stravujú v školskej jedálni.

Dni pracovného voľna a pokoja, sviatky, prázdniny:

8,30	budíček
8,30 - 9,00	ranná hygiena, úprava izieb
9,00 - 9,30	raňajky
9,30 - 12,15	príprava obeda, obslužné činnosti sobota -dopoludnia čistenie priestorov CDR, úprava vonkajšieho areálu - prac. činnosť
12,15 - 12,30	príprava na obed
12,30 - 13,00	obed
13,00 –15,00	oddych na izbe, spánok (deti MŠ)
15,00–15,30	olovrant
15,30 – 18,00	rekreačno-záujmová činnosť, spoločné vychádzky
18,00 - 18,30	príprava večere, pracovná činnosť na SUS
18,30 - 19,00	večera
19,00 - 19,30	skupinová komunita
19,30 - 21,00	večerná hygiena, príprava na spánok
20,00	nočný pokoj MŠ
21,00	nočný pokoj - ZŠ a ŠZŠ
21,30	nočný pokoj - OU,SOU,VŠ

V piatok a v sobotu, počas sviatkov a prázdnin sa nočný klud predĺži do 22,00 hod. pre deti do 15 rokov a do 23,00 hod. pre adolescentov.

Každá SUS má vypracovaný režim dňa vo výchovnom pláne na daný rok a prispôsobený špecifikám skupiny.

Program prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Centrum pre deti a rodiny Žitavce zabezpečuje, poskytuje a realizuje možnosť prípravy záujemcov o prácu na pracovnej pozíciu profesionálneho náhradného rodiča a s tým spojené všetky informácie súvisiace s prípravou. Samotná príprava je časovo a termínovo špecifikovaná podľa plánu prípravy na PNR Centrom pre deti a rodiny. Centrum realizuje prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 vyhlášky č. 103/2018 Z.z. na základe samostatného programu.

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kurately a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Všeobecné informácie

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých. Profesionálna náhradná rodina (ďalej len „PNR“) je súčasťou organizačnej štruktúry Centra pre deti a rodiny (ďalej len CDR), v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Profesionálny náhradný rodič je fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Zájemca o prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti na základe svojej motivácie po absolvovaní prípravy dočasne poskytne svoje domáce a rodinné prostredie dieťaťu, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu. Cieľom a hlavným poslaním PNR je naplniť individuálne potreby dieťaťa a osobitne jednu zo základných potrieb dieťaťa, a to potrebu blízkej osoby (tzv. vzťahovú väzbu) pre zdravý celkový vývin jeho osobnosti.

Samotná rola profesionálneho náhradného rodiča je zložitá a nesie v sebe spojenie dvoch rolí: rodiča a profesionála (vychovávateľa) v jednej osobe. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zase druhé. Je ťažké definovať aký je ten správny pomer medzi rolou rodiča a rolou profesionála. Snaha o vyváženie oboch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Zájemca o prípravu a zamestnanie ako profesionálny náhradný rodič je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy.

Ak starostlivosť o deti v PNR zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami Centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej osoby, ktorá je zamestnancom centra sa vzťahuje zákonom stanovený rozsah prípravy a bezúhonnosť v rozsahu aká platí pre fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (§ 39 ods. 4).

Podmienky prípravy

Ak sa záujemca chce stať profesionálnym náhradným rodičom musí spĺňať pre túto pozíciu určené kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie;

úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy

Rozsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti je:

- a) 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie;
- b) 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie;
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností, ak ide o:
 - zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
 - manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Povolená neúčast' počas prípravy sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy. Táto neúčast' musí byť zdokladovaná (napr. návšteva lekára, PN, závažné udalosti v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval/a. Rovnaký postup sa odporúča uplatniť aj voči partnerovi záujemcu, s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Cieľ prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Cieľom programu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti je umožniť účastníkom získať prostredníctvom interaktívneho spôsobu učenia informácie, vedomosti a praktické zručnosti nevyhnutné pre vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva.

Organizačné podmienky prípravy

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zabezpečuje Centrum bez úhrady. Avšak záujemca si zabezpečuje z vlastných zdrojov náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 16 ods. 3);
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika

Do realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ Centra, prípadne aj iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra).

Riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy.

Povinná dokumentácia

Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom:

- Súhlas so spracovaním osobných údajov;
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti;
- Prezenčná listina a výkaz (odpočet úloh za daný časový fond);
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy a vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v Centre zahŕňa poskytnutie:

1. základných teoretických informácií o:

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti;
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení;
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa;
- potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií;
- právach dieťaťa;
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča

2. nácviku praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa;
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa;
- prispôbenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča;
- komunikačné zručnosti;
- rozvoj výchovných zručností;
- riešenie záťažových situácií v rodine;
- spoluprácu v tíme odborníkov.

Ukončenie prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je:

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií a zhodnotenie spolupráce pri nácviku počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti;
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti;
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Získanie Osvedčenia o absolvovaní prípravy na vykonávanie PNR oprávňuje fyzickú osobu uchádzať sa o pracovnú pozíciu PNR v ktoromkoľvek centre SR (bez ohľadu, kde túto prípravu FO absolvovala).

Ďalšie informácie k príprave PNR

Odporúčaný počet záujemcov (fyzických osôb o prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti je: 5 až 12 osôb.

Dĺžka doby trvania prípravy:

- ukončenie najneskôr do 3 mesiacov;
- časový fond 60 resp. 80 hodín odkedy sa príprava začala.

Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa

V nasledujúcej časti bude uvedená tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, tvorba a vyhodnocovanie individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou.

Za účelom dosiahnutia priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa sa v centre vypracováva pre každé umiestnené dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia **IPROD**.

IPROD obsahuje

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami (ďalej len „cieľ odbornej práce“), ktorý určí orgán SPODaSK a centrum spoločne
- kontaktné údaje sociálneho pracovníka centra – koordinátora IPRODu
- kontaktné údaje zamestnanca orgánu SPODaSK – manažéra prípadu

Stanovenie hlavného cieľa sa odvíja zo záverov prípadovej konferencie, ktorá sa realizuje do 2 týždňov od prijatia dieťaťa do centra za účasti dieťaťa – s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť, jeho rodiny/blízkych osôb, zamestnancov centra - psychológ, vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič, zamestnancov orgánu SPODaSK a samosprávy, prípadne iných zainteresovaných osôb. Sociálny pracovník v centre je koordinátorom IPRODu, ktorý zodpovedá za zabezpečenie kontinuity vykonávaných odborných činností pre dieťa, pre ktoré sa vykonáva v centre pobytové opatrenie na základe rozhodnutia súdu. V tomto procese plánovania je dôležitý multidisciplinárny princíp, čo predstavuje vzájomnú spoluprácu všetkých zainteresovaných subjektov pri nastavení adekvátnej a odbornej pomoci dieťaťu, ktoré bolo umiestnené do centra. Po prijatí dieťaťa do zariadenia sa realizuje **komplexné posúdenie dieťaťa**¹, ktoré by malo byť ukončené do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa do zariadenia na základe rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení alebo výchovnom opatrení. Výsledkom komplexného posúdenia sú odporúčania pre nastavenie cieľa odbornej práce s dieťaťom² a následne čiastkových plánov v IPRODe.

V IPRODe je potrebné určiť aj termín prehodnotenia plnenia cieľa odbornej práce spolu s prehodnotením plnenia jednotlivých čiastkových plánov, ktoré nadväzujú na cieľ odbornej práce IPRODu. **O spôsobe a kritériách hodnotenia plnenia cieľa odbornej práce IPRODu sa dohodne odborný tím spoločne so všetkými zainteresovanými subjektami. IPROD sa následne vyhodnocuje priebežne, v závislosti od stanovených termínov plnenia úloh.**

Z uvedeného vyplýva, že síce každý člen odborného tímu realizuje svoju časť vykonávania opatrení pre dieťa, zároveň však všetky naplnené/nenaplnené úlohy či ciele sa musia odzrkadliť v IPRODe *(to znamená, že všetky čiastkové plány, ktoré tvoria súčasť IPRODu musia byť kompatibilné a musia vychádzať z cieľa odbornej práce)*.

Opatrenia SPODaSK sú v centre vykonávané na základe **IPROD-u**, ktorý je súborom čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- plán sociálnej práce;
- plán výchovnej práce s dieťaťom;
- hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra;
- plán špeciálnopedagogickej intervencie pre dieťa.

Komplexné posúdenie dieťaťa je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa. Cieľ odbornej práce a cieľ plánu sociálnej práce vypracovaný orgánom SPODaSK je rovnaký. Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickéj činnosti nadväzujú na cieľ IPRODu.

Najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa je súčasťou plánu sociálnej práce **Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého**. Plán sa tvorí v spolupráci a za prítomnosti dieťaťa, Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého sa polročne vyhodnocuje a aktualizuje v prípade zmien a plánov mladého dospelého.

Ak sa vykonávanie pobytového opatrenia v centre skončí nadobudnutím plnoletosti dieťaťa a na jeho žiadosť centrum pokračuje v poskytovaní starostlivosti na dohodu, príprava na osamostatnenie sa realizuje prostredníctvom **Plánu osamostatňovania sa mladého dospelého**, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania.

Plán sociálnej práce obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa a ak sa centrum podieľalo na určení miery ohrozenia dieťaťa, opis postupu určení miery ohrozenia dieťaťa centrom,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali
- ciele sociálnej práce v centre
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov Centra vrátane metód sociálnej práce orgánu SPODaSK, obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce, ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby,
- kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh
- výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa
- ďalšie rozhodujúce skutočnosti

Na tvorbe a vyhodnocovaní čiastkových plánov a cieľov *IPROD-u* sa podieľajú:

- Dieťa
 - Osoby, ktoré majú deti v priamej starostlivosti v centre /profesionálny náhradný rodič alebo vychovávateľ/ plánujú a vyhodnocujú výchovnú činnosť v pláne výchovnej práce s dieťaťom, ktorý tvorí súčasť IPROD-u dvakrát do roka a mesačne plánujú a vyhodnocujú krátkodobé úlohy spoločne s dieťaťom. Komplexné vyhodnotenie plánov výchovnej práce s dieťaťom je realizované priebežne podľa stanovených termínov plnenia úloh. - Na výchove detí sa podieľajú aj rodičia /ak nemajú rodičovské práva odobraté súdom/, príbuzní a osoby blízke dieťaťu prostredníctvom plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo centra.
 - Sociálny pracovník vypracováva a vyhodnocuje plán sociálnej práce, pričom spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a rodinou dieťaťa, ďalšími spolupracujúcimi subjektmi, ak boli do plánovania zainteresovaní. Do plánovania môže byť prizvaný aj akreditovaný subjekt. Hlavným cieľom je stanovenie návrhov riešenia situácie dieťaťa. Pri tvorbe a stanovení si cieľov jeho smerovania vychádzame zo všetkých anamnestických údajov o rodine. Cieľ plánu sleduje v prvom rade záujem dieťaťa a smeruje k možnému návratu dieťaťa do pôvodnej rodiny alebo k zvereniu dieťaťa do náhradnej rodiny. Plán sociálnej práce obsahuje odborné metodické postupy v praxi, sledovanie a hodnotenie výsledkov. V pláne sú stanovené konkrétne úlohy, ktoré sú terminované.
 - Psychológ po príchode dieťaťa do centra do 48 hodín realizuje psychologickú intervenciu. Skrining psychického a emočného stavu dieťaťa je realizovaný do 3 mesiacov od príchodu dieťaťa do centra. Na základe výsledkov psychodiagnostickej správy dieťaťa psychológ centra vypracuje hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra. Odporúčania vyplývajúce zo psychodiagnostickej správy sú smerované zamestnancom centra, ktorí s deťmi pracujú. Psychodiagnostická správa a hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra sú súčasťou IPROD-u.
 - Špeciálny pedagóg stanovuje plány špeciálno-pedagogických intervencií s dieťaťom a ciele špeciálno-pedagogických intervencií, ktoré sú vypracované deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe špeciálno-pedagogickej diagnostiky, ktorá sa realizuje najneskôr do 1 mesiaca po absolvovaní psychologickéj diagnostiky. Odporúčania vyplývajúce zo špeciálno-pedagogickej správy sú smerované zamestnancom centra, ktorí s deťmi pracujú. Špeciálno-pedagogická správa a plán odbornej starostlivosti o klienta sú súčasťou IPROD-u.
- Orgán SPODaSK, ďalšie spolupracujúce subjekty - obec/mesto, akreditovaný subjekt.
- Rodičia dieťaťa a fyzické osoby blízke dieťaťu.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou – tvoria a vyhodnocujú členovia odborného tímu ambulantnej a terénnej formy starostlivosti.

Cieľ plánu vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou je totožný s cieľom sociálnej práce s dieťaťom orgánu SPODaSK.

Obsahom plánu sú:

- odborné metódy práce a podrobnosti ich vykonávania;
- rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách;
- označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý zodpovedá za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby;
- počet zamestnancov, ktorí sa podieľajú na vykonávaní opatrení;
- dôvody ukončenia vykonávania odborných činností;
- spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Podmienky pre rôzne činnosti s deťmi

Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

Centrum vytvára podmienky pre záujmovú, kultúrnu, športovú a rekreačnú činnosť. V zariadení sa nachádza futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, pre menšie deti pieskovisko, detské preliezky, trampolína, bazén. V zimnom období sa môžu deti venovať stolnému tenisu. V areáli centra sa nachádza priestor na opekanie. Centrum pravidelne organizuje letné a zimné rekreačné pobyty. V Centre majú deti možnosť venovať sa kultúrnej a záujmovej činnosti, navštevujú ZUŠ Vráble, možnosť gitarovej škôlky, návšteva rôznych voľných kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, vychádzky do prírody, spoznávanie blízkeho okolia – Nitra, Nové Zámky, Levice, Zlaté Moravce, arborétum Mlyňany.

Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú a rekreačnú činnosť sú vytvorené aj v profesionálnych rodinách.

Centrum a profesionálne rodiny akceptujú a podporujú vierovyznanie a náboženské cítenie detí, návštevy bohoslužieb, prvé sväté prijímanie, krst, birmovka.

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Deti navštevujú obvodných detských lekárov v meste Vráble – MUDr. Patakyová , MUDr. Zrubcová. Odborné ambulancie navštevujú v okresnom meste Nitra – pedopsychiatria – MUDr. Galvánková a MUDr. Vávrová , detská kardiológia , nefrológia , očná ambulancia , kožná ambulancia , logopédia. Špecializovaná zdravotná starostlivosť – odborné ambulancie - sa poskytuje v Detskej fakultnej nemocnici v Bratislave.

Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie

Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

- **Materská škola** - Melek, Lúčnica nad Žitavou.
- **Základná škola** – Vráble, Levická ulica 903 – len s vyučovaním jazykom slovenským s jazykom národnostných menšín plnenie povinnej školskej dochádzky nevieme zabezpečiť.
- **Špeciálna základná škola** – Vráble, Nitra, Levice.
- **SOŠ s maturitou a bez maturity, OUI, VŠ** vieme logisticky zabezpečiť dochádzaním dieťaťa medzimestskou dopravou (Vráble – SOŠ elektrotechnická, Nitra, Levice, Zlaté Moravce, Nové Zámky - SOŠ gastronómie a cestovného ruchu, Zlaté Moravce – SOŠ polytechnická, Šurany, Šahy, Nová Ves nad Žitavou – Odborné učilište internátne).

Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby

Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a práva rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby ,pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre **vrátane**

Deti majú svoje práva. Majú právo na ochranu, výchovu, výživu a lekársku opateru. Každé dieťa, nech by žilo kdekoľvek, má právo vyrásť v podmienkach dôstojných človeka.

A. Práva dieťaťa

- Právo na rovnosť bez rozdielu rasy, náboženstva, pôvodu a postavenia
- Právo na zdravý duševný a telesný rozvoj
- Právo na meno a štátnu príslušnosť
- Právo na výživu, bývanie a zdravotnícke služby
- Právo na zvláštnu opateru pri telesnom, duševnom alebo sociálnom postihnutí
- Právo na lásku, porozumenie a starostlivosť
- Právo na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie
- Právo na prednostnú ochranu a pomoc
- Právo na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a využívaním
- Právo na ochranu pred diskrimináciou a na výchovu v duchu znášanlivosti, mieru a bratstva

B. Spôsob udržiavania kontaktu s rodičom, s ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah

- telefonicky
- písomne (listy, pohľadnice)
- osobne
- sociálne siete

Blízka osoba môže navštíviť dieťa, súhlas ku kontaktu vychádza zo spolupráce s rodičom a orgánom SPODaSk.

Dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, sa môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately - UPSVR Nitra, Levice, Nové Zámky, Komárno , Zlaté Moravce, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru, napr. poštou, internet, telefón.

Deti môžu mať telefóny u seba do 20.00 hodiny, potom ich odovzdávajú kvôli nerušeniu ostatných službukonajúcemu vychovávateľovi.

Každému dieťaťu a mladému dospelému Centrum zabezpečuje plné zaopatrenie a stravovanie, ubytovanie, ošatenie, učebné pomôcky, úhradu spojenú s požiadavkami ZŠ, SOU,VŠ. Všetky potrebné veci si vyžiada dieťa od vychovávateľa.

C. Práva rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa

- právo na informácie o dieťati
- právo na stretávanie sa s dieťaťom
- právo na spolurozhodovanie o dieťati
- právo požiadať o zrušenie ústavnej starostlivosti

Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby

Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

Povinnosti detí

- dodržiavať vnútorný poriadok Centra
- dodržiavať režim dňa
- rešpektovať pokyny výchovných a ostatných pracovníkov Centra
- dodržiavať osobnú hygienu,
- dodržiavať zásady slušného správania a stolovania,
- udržiavať čistotu a poriadok na samostatne usporiadaných skupinách v Centre a v okolí Centra,
- dodržiavať hospodárne nakladanie so zverenými predmetmi (knihy, učebné pomôcky, šaty, obuv, zariadenia v Centre)
- dodržiavať prípravu na školské vyučovanie
- dodržiavať včasný príchod na začiatok vyučovania.

Povinnosti rodičov

- prejavovať aktívny záujem o svoje dieťa a o spoluprácu s Centrom pri starostlivosti a výchove dieťaťa,
- navštevovať dieťa v zariadení alebo kontaktovať dieťa iným spôsobom (pri kontaktovaní rodič nemôže byť pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok, prísť primerane upravený),
- zúčastňovať sa na spolurozhodovaní o dieťati v rámci prípadových konferencií a pracovných stretnutí,
- aktívne pracovať na odstránení dôvodov, ktoré viedli k umiestneniu dieťaťa do Centra,
- rešpektovať vnútorný poriadok Centra,
- rešpektovať zamestnancov Centra a ich pokyny a usmernenia,
- chrániť zdravie, vytvoriť podmienky bezpečného pobytu detí v domácom prostredí, zabezpečiť vhodné správanie detí,
- prispievať na úhradu za poskytovanú starostlivosť dieťaťu v Centre,
- informovať Centrum o zmene rozhodujúcich skutočností,
- pri dobrovoľnom pobyte predloží potvrdenie o bezinfekčnosti.

Priebeh a podmienky návštevy

Návštevy sú pre deti umiestnené v Centre a ich rodinných príslušníkov umožnené a podporované. Návštevy majú svoj poriadok, aby nenarúšovali chod Centra, program dieťaťa a prácu s dieťaťom. Návštevy majú svoj presne určený čas a tieto skutočnosti sú návštevám dieťaťa presne zadefinované (súladiť možnosti návštevy s možnosťami Centra).

Počas týždňa sú návštevy umožnené v popoludňajších hodinách po príprave dieťaťa do školy, absolvovaní odbornej činnosti s dieťaťom alebo výchovných činností danej skupiny. O týchto

skutočnostiach je návšteva upovedomená a dohodne sa čas, ktorý vyhovuje obom stranám, aby sa umožnil plnohodnotný kontakt s dieťaťom.

Návšteva dieťaťa musí rešpektovať daný vymedzený priestor na návštevy, ktorý mu určité daná skupina a rovnako tak aj časový priestor, na ktorom sa dohodne s vychovávateľmi danej skupiny. V prípade dohody sa rodič spolupodieľa na príprave dieťaťa do školy alebo výchovných činnostiach, ktoré sú pre dieťa výchovne vhodné a podporujú ho v raste osobnosti.

Telefonický kontakt s dieťaťom je rovnako určený vo večerných hodinách v čase osobného voľna dieťaťa. Tento časový interval je návšteve resp. kontaktujúcej sa rodine poskytnutý danou skupinou Centra spolu s telefonickým kontaktom.

Podmienky návštevy v Centre

Nie je prípustné zo strany návštevy:

- agresívne a arogantné správanie ohrozujúce dieťa alebo členov skupiny Centra (deti a vychovávateľov),
- byť pod vplyvom alkoholu alebo drog,
- fajčenie v Centre,
- podporovanie dieťaťa v nevhodnom správaní (fajčenie, alkohol, podpora nevhodného správania dieťaťa),
- nerešpektovanie dohodnutých pravidiel návštevy v Centre,
- návšteva dieťaťa v priestoroch Centra, ktoré na to nie sú určené alebo mimo priestorov Centra, ktoré Centrum neschválilo pre aktuálnu návštevu,
- podpora dieťaťa nezúčastňovať sa činností, ktoré sú pre daný deň stanovené,
- dožadovanie sa stravy, nápojov, oddychu, sledovania TV.

Výchovné prostriedky za nedodržanie povinností

Sankcie a odmeny

Odmeny a sankcie majú výchovnú funkciu. Rozdiel medzi odmenou a sankciou v našom systéme výchovy je v tom, že sankcia je zameraná na zastavenie nevhodného správania a odmena buduje to správne. Odmena je motivačne silnejšia ako sankcia.

Udelenie sankcie nastupuje pri priestupku (dieťa sa zamyslí nad sankciou). Pridelenie výhody (odmeny) motivuje k zlepšeniu správania.

Ciele sankcií a odmien v centre

- napraviť škodu;
- zabrániť, aby sa nesprávne správanie neopakovalo;
- zbaviť vinníka pocitu viny;
- učiť a viesť k sociálne vhodnému správaniu;
- porozumieť sociálnemu fungovaniu (čo sa smie a nesmie, čo druhým ubližuje, čo nie - orientácia v sociálnom svete), tzn. vedenie k prosociálnemu správaniu.

Výchova dieťaťa k vhodnému správaniu so zreteľom k jeho osobnostným vlastnostiam a k prostrediu, v ktorom žije. V našej výchove sa snažíme realizovať rovnako funkciu sankcií a odmien. Sankciou v našej výchove rozumieme, že po nežiaducom správaní je bud':

- udelená sankcia vo forme vykonania určitej sociálne vhodnej aktivity prospešnej pre skupinu (tzv. extra aktivita) alebo
- je odobrané niečo príjemné počas istej exaktne stanovenej doby. Sem patrí napr. odobranie odmien, výhod a pod.

Priestupky pre udelenie sankcií

- nevhodného správania dieťaťa voči deťom a dospelým (agresívne správanie – verbálna a brachiálna agresivita) alebo šikany, nevhodné sexuálne prejavy alebo obťažovanie,
- nevykonanie istej činnosti (resp. úlohy – v centre alebo do školy),
- ničenie majetku (centrum, škola, verejné),
- krádeže (okradnutie ostatných detí či personálu, centrum, škola, verejnosť),
- klamstvá,
- abúzus alkoholu, drog (toxikománia),
- absencie v škole, úteky a pod.,
- zámerné neprospievanie v škole,
- nevhodné správanie v škole,
- vzdorovitosť,
- neskoré príchody do školy, zo školy, do Centra,
- nerešpektovanie pravidiel a režimu fungovania skupiny,
- podvod,
- nedovolené fajčenie,
- porušovanie poriadku, režimu, pravidiel (Centrum, škola),
- slovné provokácie,

- neskorý návrat z vychádzky,
- bitka.

Sankcie a odmeny sú udeľované v rámci tzv. komunit, kedy sa hodnotí priebeh dňa u jednotlivých detí a skupiny, v ktorej žijú, aby bolo dieťaťu oficiálne a jasne oznámené, čoho sa dopustilo, čo bude nasledovať ako sankcia a čo sa od neho očakáva v oblasti zmeny správania k lepšiemu. V rámci sociálneho učenia sú takto upovedomené aj ostatné deti, čo je sociálne prijateľné a čo nie.

Informovanie dieťaťa

Odmeny a sankcie sú deťom pri príchode a počas pobytu zadefinované a sú informované o následných skutočnostiach v rámci odmien a sankcií:

- kedy, za čo, z akého dôvodu sa získavajú buď odmeny alebo sankcie;
- vysvetlí sa im odstupňovanie závažnosti priestupku a závažnosti udelenej sankcie a takisto odmeny.
- sankcie a odmeny sú taxatívne určené, aby sa každé dieťa vedelo vyznať v tom, čo je sociálne vhodné, akceptovateľné správanie a čo nie a závažnosť (tzn. sankcie a odmeny plnia výchovnú, nie samoúčelnú funkciu).
- udeľované sú počas spoločnej komunity s analýzou priestupku, vysvetlením dôvodu a poučením (zasahovanie aj kognitívnej úrovne, v prípade možnosti počas rozhovoru apelovať aj na emocionálnu úroveň dieťaťa).
- v našej výchove je využívaný systém bodovania alebo hodnotenia správania (taxatívne jasne určené činnosti, ktoré sú zadefinované ako nevhodné, neprijateľné a k tomu prislúchajúce sankcie s časovým určením trvania sankcie – tzn.- za čo, čo a počas akej doby). Odmeny sú rovnako zadefinované (za čo, čo a počas akej doby).
- Zásada tvorby sankcií a odmien ako výchovného prostriedku a pravidiel spolužitia sa pridrža úmernosti - medzi previnením a sankciou, rovnako ako medzi žiaducim správaním a odmenou je istá úmernosť (závažné previnenie -závažnejšia sankcia).
- Snažíme sa, aby naša výchova a systém odmien a sankcií sledoval nasledovné:
 - výchovné prostriedky majú byť dieťaťu vždy zrozumiteľné;
 - sústava výchovných prostriedkov má byť bohatá a členitá;
 - sankcionujeme aj odmeňujeme vždy konkrétne činy, nikdy neodsudzujeme celú osobnosť jedinca;
 - sankcia je vždy opodstatnená, spravodlivá, presne formulovaná a vyhýba sa vyvolávaniu intenzívneho strachu a úzkosti;
 - výchovné odmeny a sankcie sa snažíme nastaviť primerane osobnosti dieťaťa a jeho veku.

Konkrétne sankcie

- Pridanie domácich prác – mimoriadne úlohy (vysávanie, utieranie riadu, denné služby, pomoc v záhrade a pod.) počas presne určenej doby a zároveň vzhľadom na vek a schopnosti dieťaťa.
- Obmedzenie vychádzok na stanovený čas. Dieťa v čase osobného voľna nemôže ísť samostatne na vychádzku mimo Centra, musí sa zdržiavať len v priestoroch Centra a mimo Centra len za prítomnosti vychovávateľa (skupinová vychádzka).
- Skoršia večierka: iba jednorazovo (hlavne pri konfliktoch medzi deťmi s cieľom upokojenia dieťaťa a ich oddelenia, aby nedochádzalo k ďalšiemu kumulovaniu napätia).
- V prípade nesplnenia si povinnosti alebo priestupku (napr. domáca príprava do školy, domáce činnosti, nevhodné správanie, neskorý príchod zo školy, záškoláctvo, nerešpektovanie učiteľov, vychovávateľov a pod.) skrátenie alebo limitovanie času používania mobilného telefónu ako aj využívanie internetu a PC (hry).
- Mimoriadne úlohy.
- Zákaz sledovania TV na určenú dobu.
- Zníženie získaných bodov.
- Vynulovanie výhod.
- Poskytnutie vreckového v sume nižšej ako je ustanovená suma vreckového.

Odmeny

Pri udeľovaní odmien vychádzame z predpokladu, že odmena podporuje žiaduce správanie. Ak je žiaduce správanie odmenené, existuje vysoká pravdepodobnosť, že toto správanie bude pokračovať a rozvíjať sa.

Odmeny sú udeľované ihneď po žiaducom prejave u daného dieťaťa (mladého dospelého a pod.), interval medzi výkonom a odmenou sa postupne predlžuje.

Odmeny najčastejšie využívané pri našej výchove delíme na:

- hmotné (známky, body, sladkosti);
- sociálne (úsmev, pochvala, súhlas, záujem, pozornosť);
- odmeňujúce činnosti (aktivity, ktoré dotyční radi vykonávajú - individuálne).

Konkrétne odmeny

- mimoriadna vychádzka po meste samostatne (vzhľadom na vek);
- výber nového oblečenia (s prepojením aj na rozvoj finančnej gramotnosti a samohospodárenia);
- možnosť navrhnuť program na víkend, deň, poobedie, večer;
- výlet;
- výber činností pre skupinu;
- dlhšia večierka, možnosť dlhšie pozerať TV alebo byť na PC;
- možnosť prípravy stravy;
- ísť do kina, spoločné posedenie (skôr ako skupina);
- plánovanie narodeninovej párty, spoločnej grilovačky, opekačky;
- chodiť na nákup potravín pre skupiny samostatne;
- možnosť vybrať si odmeny v rámci možností skupiny;
- odpustenie sankcie;
- vecná odmena;
- pochvala vychovávateľom (súkromná);
- pochvala pred kolektívom detí vychovávateľom, riaditeľom;
- napr. možné body navyše.

Odmeny a sankcie sú udeľované síce jednotne, ale aj vzhľadom na vek a v určitých bodoch aj individuálne.

Nesúhlas so sankciou

Systém odmien a sankcií tvorí dôležitú funkciu pri výchove detí v Centre, nakoľko vymedzuje, čo je v Centre, ale aj mimo Centra (škola, verejnosť) sociálne prípustné a má dôležitú úlohu pri sociálnom učení a pôsobí aj prevýchovne, stanovuje limity pre nevhodné správanie a vedie k posilňovaniu prosociálneho správania. V prípade nesúhlasu dieťaťa alebo mladého dospelého s daným systémom sankcií a odmien je potrebné celú situáciu s dieťaťom a mladým dospelým prejsť (výchovný tím, odborný tím, vedenie Centra), prehodnotiť a vysvetliť mu/jej, že systém odmien a sankcií v centre je jeho integrálnou súčasťou a nemôže byť ignorovaný. V prípade mladého dospelého je potrebné vyvodiť dôsledky podľa pravidiel, ktoré mu určujú povinnosti a možnosti pobytu v Centre. Systém odmien a sankcií Centra nie je zameraný proti dieťaťu alebo mladému dospelému a slúži k prosociálnym účelom a vymedzuje hranice celej skupine či skupinám v Centre a nie je možné ho svojvoľne meniť podľa ľúbosti či neľúbosti dieťaťa či mladého dospelého. V týchto prípadoch je potrebné skúmať skôr osobné postoje a problémy dieťaťa a mladého dospelého.

Spôsob poskytovania vreckového

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové mesačne v ustanovenej výške, najviac vo výške 30% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa. Vreckové dieťaťu navrhuje vychovávateľ v samostatne usporiadanej skupine. O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa. Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

Pri poskytnutí vreckového je Centrum povinné dieťaťu primeraným spôsobom vysvetliť dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume, a je povinné umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového.

Centrum zhodnotí, či sa poskytnutím vreckového dosiahol účel, a s týmto hodnotením oboznámi dieťa.

Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

V prípade že nie je vreckové vyplatené v plnej výške, zostatok vreckového je prevedené na vkladnú knižku dieťaťa.

Dieťa preberá vreckové od zamestnanca vždy s proti podpisom v internom doklade. Výnimku tvoria deti, ktoré z objektívnych príčin nie sú schopné podpísať prevzatie vreckového, v tomto prípade podpisuje prevzatie vreckového zamestnanec, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti.

Postup v rizikových situáciách

Postup v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami Centra.

Vymedzenie rizikových situácií u detí a kontaktné osoby

V prípade vzniku rizikových situácií u detí počas vykonávania pobytových opatrení v Centre postupujeme nasledovným spôsobom:

A. Nezhody medzi deťmi

- riešené na základe pravidiel skupiny, rozhovorom s deťmi (vychovávateľ alebo psychológ aj vedenie)
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

B. Nezhody medzi deťmi a zamestnancami

- riešené na základe pravidiel skupiny, rozhovoru s obidvoma stranami psychológom skupiny, v prípade závažných konfliktov aj so sociálnou pracovníčkou alebo vedením Centra
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

C. Nezhody medzi zamestnancami

- riešené zodpovedný vychovávateľ, v prípade závažných konfliktov vedením Centra
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

D. Nedovolené opustenie centra, útek

- riešené na základe pravidiel skupiny, rozhovorom s dieťaťom (vychovávateľ alebo psychológ), príp. vedenie Centra
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

E. Úraz

- zhodnotenie závažnosti, ošetrovanie príp. zabezpečenie odbornej zdravotnej starostlivosti
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

F. Závažný psychický stav dieťaťa

- kontaktovať RZP - telefónne číslo 112
- záchvat, sebaopoškodzovanie, ťažká opitosť, intoxikácia a pod.
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia,

G. Fyzické napadnutie

- kontaktovanie zodpovedného vychovávateľa, vedenia Centra, polície, v príp. potreby zváženie aj privolanie RZP
- riešenie – službukonajúci vychovávateľ, v prípade závažných nezhôd je privolaný zodpovedný vychovávateľ, nasledujúci deň je kontaktovaný psychológ zariadenia.

V mimoriadne závažných rizikových situáciách službukonajúci vychovávateľ primárne vždy neodkladne informuje riaditeľa Centra, vedúcu úseku starostlivosti o deti a zodpovedného vychovávateľa, s ktorými zvážia ďalší postup riešenia.